

Pomoč Posočju

Akcija ZSSS za pomoč ljudem, ki jih je prizadel nedavni potres, že daje sadove. Na poziv so se odzvali:

- izvršni odbor SKEI s 500.000 tolarji,
- republiški odbor KNG z 1.000.000 tolarjev,
- sindikat KNG Krke Novo mesto z 2.000.000 tolarjev,
- sindikat KNG Save Kranj z 1.300.000 tolarji.

Druge manjše organizacije iz sestave Svobodnih sindikatov pa so na poseben žiro račun pri svetu ZSSS nakazale več kot milijon tolarjev. Vsa zbrana sredstva s tega računa bodo še ta teden nakazana na žiro račun Rdečega križa Slovenije.

Želimo, da bi bile poškodbe na hišah, ki jih je to sredo potresni sunek še dodatno razmajal, čimprej popravljene.

Revoz iz Novega mesta skuša oblikovati ekipo 500 delavcev, ki bi šest mesecev delala le ponoči. Zdravko Slak, član Revozove uprave, je skušal republiški odbor SKEI prepričati, da bi s to potezo soglašal.

Kako mu je uspelo, preberite na strani 3.

Praznovanja

1. maja postajajo spet zelo množična.

Množično in lepo je bilo tudi letos v Opatjem selu. Več o tem na straneh 8, 9 in 10.

Sklepi Vlade RS o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Vlada Republike Slovenije je na 59. seji 23. aprila 1998 in 75. korespondenčni seji 29. aprila 1998 obravnavala informacijo o pripravah na reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja in predlog mnenja do stališč sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije o predlogu bele knjige o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja in sprejela naslednje

SKLEPE

1. Vlada Republike Slovenije meni, da je reformo sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja nujno potrebno postopoma izvesti.

2. Osnovno izhodišče za reformo je oblikovanje sistema, s katerim bo dosedanjim in tudi prihodnjim generacijam upokojujencev zagotovljeno prejemanje pokojnin, sedanjim in bodočim zavarovancem pa takšne obveznosti, ki jih bodo lahko ekonomsko prenesli.

3. Vlada Republike Slovenije meni, da je pripravo in izvedbo reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja potrebno pospešiti, zato poziva vse socialne partnerje, naj v roku 14 dni mini-

strstvu za delo, družino in socialne zadeve posredujejo svoje konkretne in alternativne predloge na predlog bele knjige o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

4. Vlada Republike Slovenije pooblašča ministra mag. Antona Ropa za vsa nadaljnja pogajanja s socialnimi partnerji.

5. Vlada Republike Slovenije podpira sklep ekonomsko-socialnega sveta, sprejet na seji 15. aprila 1998, v zvezi s pripravo in sklenitvijo socialnega sporazuma in poziva vse socialne partnerje, naj nemudoma pristopijo k pripravi in sprejemu le-tega.

6. Vlada Republike Slovenije nalaga ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, naj sočasno s pogajanjem o socialnem sporazumu in upoštevajoč tudi usklajene predloge koalicijskih in socialnih partnerjev, pripravi predlog novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za prvo branje.

7. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ob pripravi zakona upošteva tudi analize, ki se nanašajo na težavne razmere v kmetijstvu, in na poseben način financiranja kmečkih pokojnin.

8. Vlada Republike Slovenije je sprejela mnenje do stališč sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije k predlogu bele knjige o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja in jih sklenila poslati svetu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Borut Šuklje,
generalni sekretar

Odprto pismo Milanu Kučanu

Šele v predprvomajski številki Slovenske panorame sem prebral celoten tekst Vašega govora na srečanju društva Manager, ki ste ga imeli 9. 4. Moram reči, da se z veliko večino povedanega povsem strinjam, vendar Vam zamerim izjavo, da mnogi delavci sploh niso vedeli, proti čemu so demonstrirali 28. 3. na Trgu republike. Verjemite, da sam zase zelo dobro vem in da bi prišel še tisočkrat, če bi bilo treba. Nobeno pozivanje na patriotizem in odgovorno ravnanje ne more prikriti neodgovornega ravnanja Peterletove vlade s predčasnim upokojevanjem pri za pet let krajši osnovni upokojitveni starosti od sedaj predlagane.

Ni socialna demagogija danes protestirati proti takšni pokojninski reformi, pač pa z reformo popravljati demagoške napake prejšnje vlade (tudi sedanja ni brez greha). Svobodni sindikati imajo izdelan model, vendar jim ga ni treba takoj nasprotni strani nositi na nos. Sicer pa se postavlja vprašanje, kaj je počela delovna sku-

pina dobro plačanih strokovnjakov in "strokovnjakov", ki je predlog reforme predlagala, če se ga sedanji minister mestoma odreka. Predvsem pa je notorno dejstvo, da so bili pri njej brez izjeme angažirani ljudje, ki skoraj brezrezervno podpirajo predlagani model in nihče od njegovih nasprotnikov, ne glede na strokovne reference. To je od ministra in vlade nepošteno in glede na odstopanja tudi škodljivo.

Delavci imamo že preveč ustrojeno kožo, da se ne bi dobro zavedali, da je reforma nujno potrebna, vendar tudi nismo toliko neumni, da bi požrli kakršnokoli. O pokojninski reformi sem že pisal in se ne bi hotel ponavljati, toda ponoviti moram, da začuda magi drugega sklada in še česa niso niti pomislili na nepravilnost dokupa delovne dobe po enaki ceni za vse zavarovance ne glede na pokojninsko osnovo. Ali bodo tudi pokojnine za vse enake?

Prepričan sem, da je sicer kar nekaj sindikatov zagnalo velik hrup (čeprav upravičen) in niso imeli izdelane alternativne rešitve. Toda zato kar povprek obtoževati vse sindikate ni pošteno, čeprav je tudi v ZSSS dejansko vse preveč demagogije in predvsem neodgovornosti. Toda na prvem mestu je odgovornost vladne komisije in ministra Ropa ter predsednika Vlade Drnovška osebno (da ne bi

bil za vse kriv Peterle), nikakor pa ne sindikatov.

Dodati moram pa še nekaj. Na srečo vse slovenske politike se delavci vse premalo zavedajo drastičnosti pokojninske reforme in njenih posledic, sicer bi bili protesti še dosti hujši, kar niti ni izključeno.

Nujno potrebno bo napraviti ne samo selekcijo med panogami, temveč tudi med poklicnimi skupinami in nekaterim morda celo skrajšati delovno dobo ali pa znižati prispevno stopnjo, predvsem pa ločiti delavsko zavarovanje od vseh ostalih.

Vem, da ni to neposredno v Vaši domeni, vendar Vas pozivam, da zastavite vso svojo avtoriteto in ugled, da bi vlada končno resno začela jemati tudi določilo slovenske ustave o Sloveniji kot pravni in socialni državi, kajti sedanje njeno ravnanje je vse kaj drugega. Vlada ne samo, da se obnaša neracionalno, temveč tudi z levo roko šari s proračunom, samo da bi zadostila nenasitnim strankarskim apetitom ter hkrati zamejmarja nekatere vitalne sektorje. Po drugi strani je parlament sprejel nekaj zakonov, ki niso samo skregani z zdravim pametjo, ampak pomenijo tudi napad na ekonomsko trdnost države. To velja v prvi vrsti za zakon o denacionalizaciji, zakon o popravni krivici (na koncu bodo vsi kolaboranti dobili odškodnino), stanovanjski zakon

in še marsikaj bi se našlo.

Skratka, ko se bodo vse tri veje oblasti obnašale racionalno in do države in državljanov pošteno, je moč šele od sindikatov zahtevati enako ravnanje. Vendar to nikakor ne pomeni, da sindikati v konkretnem primeru nimajo prav, pa če gospod Rop organizira še toliko "študijskih" potovanj s proučevanjem pokojninskih sistemov v inozemstvu za zveste novinarje.

Gospod predsednik, ne krivim Vas osebno za takšno stanje, vendar Vas ponovno pozivam, da vplivate na vlado, da se bo lotila pokojninske reforme resno in na tak način, da ne bomo nosili njene bremena na svojih plečih samo delavci, ker imamo ekonomskih in političnih eksperimentov na naši koži že vrh glave. Kadar tisoči delavcev pred skupščino začnejo prepevati Internacionalo, je to zadnji signal za vlado, naj se o reformi pokojninskega sistema začne pogovarjati s sindikati zaradi reforme in ne zaradi pogovorov.

In ne podcenjujte delavcev, če že to počne predsednik Vlade in minister za delo, ker zelo dobro vemo, proti čemu protestiramo in kaj hočemo. Odločno tudi zavračam očitke o neodgovornem odnosu do prihodnjih generacij, ker do njih nismo takšni mi, pač pa vlada in parlament, ki to dokazuje iz dneva v dan!

Tugomer Kušan

Republiški odbor SKEI je ta teden obravnaval problematiko uvedbe nočnega dela v Revozu. O uvedbi se ni opredelil, oblikoval bo le posebno komisijo, ki naj bi strokovno proučila možne posledice uvedbe le nočnega dela, uvedbo bo tudi spremljala. Posamezni člani republiškega odbora so upravi Revoza uvedbo posebne nočne ekipe, ki bi bila oblikovana le za šest mesecev, kolikor bo predvidoma trajalo večje zanimanje na trgu za novi clio, odsvetovali.

Albert Vodovnik je uvodoma povedal, da so ta problem uvrstili na dnevni red zaradi različnih informacij o tem, kakšno je stališče SKEI. Povedal je tudi, da se je ministrstvo za delo izognilo odgovornosti za posledice uvedbe posebne nočne ekipe s tem, ko je upravi povedalo, naj se sporazume kar s sindikatom. Poslovodstvo Revoza je po njegovih besedah s tem dobilo možnost napada na sindikat. Da bi se izognili novim nesporazumom med upravo in SKEI v Revozu, je slednji sprejel izjavo, s katero ne nasprotuje uvedbi nočne ekipe, zahteva le spoštovanje naše zakonodaje in kolektivnih pogojev.

Zakon o varstvu pri delu ni predpis prvega razreda

Zdravko Slak, član Revozove uprave, ki je sodeloval na seji SKEI, je razloge za uvedbo nočne ekipe utemeljil takole: "Ker se prodaja avtov spom-

ladi povečuje, Renaultova uprava zahteva od tovarn bolj fleksibilno organizacijo dela. Že prejšnja leta smo se v Revozu dogovorili, da bomo 10 delovnih dni iz jesenskega obdobja prenesli v pomladno. Prav tako smo se dogovorili o opravljanju potrebnih nadur.

Ker so v Renaultu ugotovili, da so prejšnja leta podcenili zanimanje kupcev za njihove avtomobile, se hočejo pri cliu 2 temu izogniti. Ker tri tovarne zdaj naredijo le po 2300 teh modelov na dan, vidijo rešitev v oblikovanju stalne nočne ekipe, ne izmene. Takšno prakso Renault pozna že vrsto let.

V Revozu smo zatem začeli proučevati našo zakonodajo. Ugotovili smo, da bi bil lahko ovira le 48. člen zakona o varstvu pri delu, ki pa ni predpis prvega razreda. Razmišljali smo tudi o več izmenah, vendar ugotovili, da bi bilo v tem primeru še več problemov. V tem primeru bi namreč spremenili življenjski ritem kar 1500 zaposlenim, med njimi je kar 30 odstotkov žensk.

Če bi oblikovali novo stalno nočno ekipo, bi vanjo dali 80 odstotkov delavcev, ki bi jih zaposlili le za določen čas, 20 odstotkov članov nočne ekipe pa bi prerazporedili iz sedanje sestave.

Ker zavod za zaposlovanje ni mogel zagoto-

Različna mnenja o uvedbi nočne ekipe v Revozu

SKEI ne nasprotuje – tudi odgovornosti ne sprejema

viti 500 delavcev, smo ministrstvo za delo vprašali za soglasje za zaposlitev delavcev s Hrvaške, kar 400 delavcev iz sosednje države smo v zadnjih letih namreč odpustili. Ministrstvo za delo je bilo najprej odločno proti. Ko smo jim dopovedali, da mednarodne konvencije tega ne prepovedujejo, so nam na kasnejših sestankih svetovali, naj se s sindikati, da nam ne bodo skakali v hrbet, sporazumemo. Revozova uprava je tako pripravila sporazum, ga dostavila sindikatoma, ki pa ga nočeta podpisati. S svetovni delavcev pa smo se posvetovali in zdaj pripravljamo nov sporazum. Uprava pa je med tem že začela zaposlovati ljudi za novo nočno ekipo." Tako Slak, ki je razmere v Revozu primerjal z ementalerjem, saj vsi vedo vse. Manjšinski sindikat v Revozu naj bi tako poznal mnenja v upravi in zaradi tega zagovarjal druge rešitve, ki po Slakovih besedah ne dajejo istega učinka.

Janez Jakša, predsednik Revozovega SKEI, je opozarjal zlasti na kratenje pravic zaposlenih in sindikalnih zaupnikov (desno).

Zdravko Slak, član Revozove uprave, je skušal republiški odbor SKEI prepričati, da mora nočno ekipo 600 delavcev, zaposlenih za določen čas, nekdo le 'požegnati'.

Ali stalno nočno delo ustvarja invalide?

Vodovnik je zatem povedal, da je nasvete iskal tudi pri kolegih v EMF, tudi zaradi možnosti provokacije. Ugleden strokovnjak medicine dela mu je povedal, da stalno nočno delo ustvarja invalide. Tudi Vodovnik se je zaradi tega zavzel, naj uprava Revoza najde boljše rešitve. Soglasja pa SKEI ne more dati, saj bi v tem primeru minister Rop, s katerim se pogosto pripravljajo, hitro ugotovil, da so ravnali v nasprotju z zakonodajo.

Janez Jakša, predsednik SKEI v Revozu, je obrazložil sklepe stavkovnega odbora tega podjetja, ki z uvedbo nočne ekipe niso direktno povezani. Omenil je zlasti šikaniranje sindikalnih zaupnikov, ki so sindikalne informacije skušali razobesiti na oglasne deske. Menil je, da mora sindikat imeti pravico obveščanja članstva tudi prek oglasnih desk. Omenil je tudi šikaniranje delavcev, ki so informacije iskali v sindikalni pisarni. Ko so delavci izpolnjevali anketo o nočnem delu, so za njihovim hrbtom stali nadrejeni. Stavkovni odbor ni zadovoljen z delom svetovni delavcev, ki so jih izvolili po hudih bitkah, zdaj pa ne morejo prav zaživeti. Stavkovni odbor zahteva tudi

spoštovanje slovenske zakonodaje in povečanje plač, saj morajo delavci delati vsak dan več. Jože Miklič, ki je sodeloval na prvih pogajanjih, je dodal, da so plače v Revozu za 0,7 odstotka pod ravni, določeno s kolektivno pogodbo.

S podvojeno plačo bi mogoče šlo

Bogdan Ivanovič je menil, da ministrstvo, ki je problem preusmerilo na sindikat, ni ravnalo prav. Menil je tudi, da je sindikat dolžan spremljati vse posledice uvedbe nočne ekipe, v primeru neugodnih posledic za delavce pa zahtevati ukrepanje ustreznih organov.

Iztok Sabatin je menil, da je šestmesečno delo le v nočni izmeni za delavce nesprejemljivo. To še posebej v primeru, če plača ne bo bistveno večja. Tudi Valter Pensa je menil, da je šestmesečno delo le v nočni izmeni zdravju škodljivo. Če pa bi delavec lahko računal z 200.000 tolarji plače, bi mogoče tako dolgo tudi zdržal, saj bi podnevi lahko počival.

"Dolenjce so prve informacije, da odklanjamo možnost zaposlitve za 500 ljudi, zjezile," je povedal Jože Miklič. Tudi zaradi tega sta oba sindikata v Revozu sprejela izjavo, da zahtevata spoštovanje zakonodaje.

Delavci v nočni ekipi naj bi po njegovem mnenju prejeli dvojno plačo in večino dobička. Miklič se je tudi vprašal, ali je poleg nočne ekipe še kakšna možnost. Drago Gajzer je omenil možnost oblikovanja četrte izmene. Edmund Ozimič pa je Slaku svetoval, naj namesto ene nočne ekipe oblikujejo kar dve, dodatno naj zaposlijo torej 1000 delavcev.

Tudi Emil Krušič je menil, da so problemi za nočno ekipo le za to, kar v zameno podjetje nudi delavcem. Zdravka Slaka pa je opozoril, da je za uvajanje novih delavcev potrebno več mesecev, da bo šest mesecev torej minilo prej, kot bodo cilji doseženi. Prakso v Revozu bi verjetno skušali

izkoristiti tudi drugi podjetniki. Jože Korpar, ki že 30 let dela v treh izmenah, je odločno menil, da človeško telo šest mesecev nočnega dela ne bo zdržalo, da bo veliko bolniških in fluktuacije.

Zdravko Slak je dodal, da nove delavce za nočno ekipo že usposablja, kar bo trajalo tri mesece. Po njegovih besedah delovni pogoji v Revozu niso težki, naporen je le ritem dela. Okrepili so tudi službo varstva pri delu. Tudi v upravi vedo, da morajo delavci zdržati dlje kot do 45. leta starosti.

Slak se je še pritožil, da se nimajo s kom dogovarjati, saj sindikat in ministrstvo tega nočeta, svet delavcev pa za to ni pristojen. Uprava pa bi tretjo izmeno uvedla le, če bi povečana naročila bila za daljši čas.

Razpravo je Albert Vodovnik zaključil s predlogom, naj SKEI oblikuje strokovno skupino, ki bo z različnih vidikov proučila možne posledice uvedbe nočne ekipe. V njej naj bi bila Bogdan Ivanovič in Vladimir Bizovičar, za sodelovanje bodo skušali pridobiti tudi strokovnjake medicine dela in delovne inšpektorje, seveda tudi predstavnike Revozove uprave. Republiški odbor je tak sklep soglasno potrdil. Vodovnik je še dodal, da bodo posebej pazili na spoštovanje naše zakonodaje. Nočne ekipe v Revozu SKEI torej ne odklanja a priori, skrbno pa bo bedel nad posledicami.

Franček Kavčič

SKEI je pred prazniki na Bledu organiziral seminar za sindikaliste iz Bosne in Hercegovine, Srbije in Slovenije, namenjen usposobitvi sindikatov za delo v skupni Evropi. Predavateljsko vlogo so imeli zlasti strokovnjaki IG Metalla iz Nemčije, še posebej **Bert Thierion**. Med drugim je povedal, da se posamezne države v primeru, da imajo boljšo ureditev, niso dolžne ravnati po evropskih normah. V boju za kolektivne pogodbe je stavka zadnje sredstvo, ki ga torej uporabljajo le, če res ne gre drugače. Stavka je namreč za delavce zelo težka, le najboljše organizirani sindikati lahko stakajočim dva tedna plačujejo nadomestilo. Ker je stavko treba plačevati, je to za stakajoče jamstvo, da bo do pogajanj prišlo. Ker si stavke ne želijo niti delodajalci, prihaja do kompromisov.

Kancler Kohl očita sindikalistom, da so nemški delavci predragi, da se bo industrija zaradi njih preselila drugam. Sindikalisti mu odgovarjajo, da so njihovi kovinarji res najdražji, da pa so tudi najboljši, da so tudi največji izvozniki. Grožnje o selitvi proizvodnje na Vzhod niso verjetne, saj nemški kapitalisti kar 80 odstotkov denarja investirajo na Zahod. Kapital se torej vseskozi pleme. Proizvodnja v Nemčiji se vseskozi povečuje, čeprav je število zaposlenih vedno manjše. To pa je zakonitost.

Vedno več nemških delavcev dela le po 18 ur tedensko, dela je vedno manj. Metall bo zato kmalu

Tudi v Nemčiji ni le lepo

Uspešnega seminarja v Hotelu Jelovica na Bledu, potekal je v okviru Evropske federacije kovinarjev (EMF), so se udeležili predstavniki sindikatov Srbije, Bosne in Hercegovine in Slovenije, Črnogorci pa so se zaradi težkih domačih razmer opravičili. Skupaj so tako sedeli Jugoslavlani, Srbi, Bošnjaki in Slovenci.

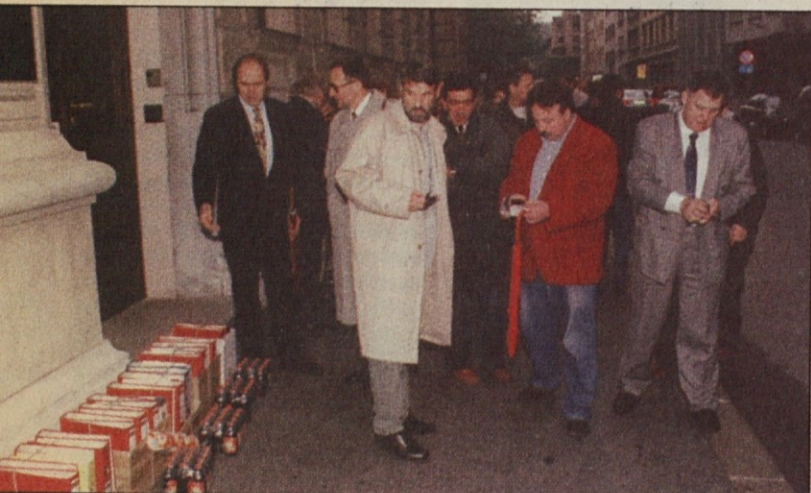
začel aktivnosti za skrajšanje delovnega tednika, v igri je zlasti štiridnevni delovnik. Razprave o tem pa so šele začeli, pot do uresničitve bo trajala vsaj dve leti.

Tudi v Nemčiji ne vedo, kako bi na kratek rok zmanjšali brezposelnost. Tudi če bi država to hotela, za 50-odstotno zmanjšanje nezaposlenosti nima dovolj denarja. Sedaj je nezaposlenih že več kot 10

odstotkov, v nekaterih predelih bivše Vzhodne Nemčije pa je brezposelnost tudi 26-odstotna.

Zaradi izkušenj pred drugo svetovno vojno so nemški sindikalisti prepričani, da si sindikalnega pluralizma, ki je razbil delavstvo, ne smejo nikoli več dovoliti. V Nemčiji so sindikati organizirani po industrijskem načelu – v enem podjetju je to en sindikat.

F. K.

V četrtek, 23. aprila, ko je vlada odločala o nadaljnjih poteh reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je delegacija sveta ZSSS hotela premieru izročiti 150.000 podpisov delavcev in delavk, ki nasprotujejo štirim točkam iz bele knjige. Člani sveta ZSSS so se zaradi tega zbrali pred vladnim poslopjem, kjer so potrpežljivo čakali na sprejem.

Ker je bil predsednik vlade in LDS odsoten, jih je sprejel Marjan Podobnik, podpredsednik, ki je tudi predsednik SLS. Ta je, sodeč po javnem sporočilu, izpostavil le odločenost svoje stranke za kakovostno pokojninsko reformo in skupno odgovornost zanjo. Kot nam je povedal Dušan Semolič, je Podobnik omenjal tudi možnost nacionalne pokojnine in starostne dobe, manjše od 65 ali 63 let. Predstavniki ZSSS pa so tudi pri Podobniku zahtevali zamenjavo ministra za delo Antona Ropa, ker ne zastopa interesov delavcev.

Glosa

Svobodni smo res fenomenalni

Začelo se je pred dvema letoma, ko so delodajalci nenadoma enostransko odpovedali splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo. Ko smo na odpoved reagirali, kot se za sindikat spodobi, so nam poočiteli, da to počnemo zaradi volitev, zaradi promocije svojih, ki naj bi zato imeli več možnosti na listah nekaterih strank. Takrat smo prvič slišali, da smo ujetniki velikega scenarija, v katerem pač igramo, kar nam drugi namenijo.

Še huje je zdaj, ko je ministrstvo za delo prišlo z belo knjigo, ki vsebuje za delavce nesprijemljive rešitve. Ko smo spet reagirali na naš pravi način, so ugotovili, da si skušamo ustvariti boljši imidž, saj je letos leto sindikalnih volitev, da članstvo izkoriščamo zlasti zase.

Ko je ta scenarijska igra razvodnela, so našli novo. Proti drugemu naložbenemu stebru naj bi bili zaradi tega, ker imamo Delavsko hranilnico, ki sama ponuja rentno zavarovanje. Kot slučajno so to odkrili zdaj, čeprav DH to možnost ponuja že dlje časa.

O velikih scenarijih je bil govor tudi na obisku pri podpredsedniku vlade, ko mu je delegacija ZSSS predala 150.000 podpisov. Slišati je bilo, da nekaj delamo za eno stranko, nekaj pa proti drugi.

Po vsem tem lahko zase rečemo le, da smo res fenomenalni, da se z nami ne more primerjati nihče. Niti sindikati, ki so tudi dvignili ljudi proti hudim krivicam na račun delavcev, proti beli knjigi in še čemu.

Vemo, da vsi ti scenariji prihajajo z istega mesta. Sporočila so tako prozaična, da avtorji javnih sporočil niti ne skrivajo, da vanje ne verjamejo. Dokaz je to, da z nami sploh nočejo dialoga, temelječega na argumentih.

Tudi če bi se odločili in šli kolektivno na daljši dopust, bi scenaristi znova odkrili kaj globljega. Morebiti to, da spet pripravljamo veliko demonstracijo. Verjetno bi pogruntali tudi, v čigavo korist in komu naj bi škodovali.

Res, lepo je biti svobodni sindikalist.

Janez

Popravek

V obvestilu sindikata poklicnih gasilcev, objavljenem v št. 16, smo pomotoma zapisali, da naj bi bila merila za finansiranje prstovoljnih gasilcev usklajena tako, da bi gasilske enote prejemale 60 odstotkov denarja fiksno, 40 odstotkov pa na podlagi opravljenih intervencij. Takšno finansiranje ni dogovorjeno za vse delo prostovoljnih gasilcev, ampak le za njihove intervencije na cestah. Prizadetim se za napako opravičujemo.

Letna konferenca Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije

Uspešno delo v minulem letu

Pri Treh Lučkah nad Krškimi je bila pred dnevi letna konferenca Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije, ki združuje 13.000 članov iz vse Slovenije. Člani konference so delo v minulem letu ocenili kot zelo uspešno. Zato so izrazili priznanje predsedniku Jožetu Gaubeju in sekretarki Cvetki Gliha ter jima v skladu s statutom soglasno potrdili mandat. Sprejeli so tudi smernice za delo sindikata v letošnjem letu, spregovorili pa so tudi o reformi davčnega sistema in o delovanju svetov delavcev ter vlogi sindikata na tem področju.

O delu Sindikata delavcev prometa in zvez sta uvodoma spregovorila predsednik **Jože Gaube** in sekretarka **Cvetka Gliha**. **Gaube** je poudaril, da je bilo minulo leto za sindikaliste naporno, saj so v Sloveniji v tem času stekle razprave o reformi pokojninskega sistema in delovnopravne zakonodaje, sindikat pa se je pogajal tudi s predstavniki delodajalcev. **Gaube** je spomnil tudi na uspešni protestni shod proti predlagani pokojninski reformi 28. marca. Za uspešno delo se je posebej zahvalil sindikalnim zaupnikom v podjetjih, ki opravljajo najtežje in najbolj nevhvaležno delo.

Uspešna pogajanja o kolektivnih pogodbah

Cvetka Gliha je govorila zlasti o rezultatih pogajanj o kolektivnih pogodbah. Po korektnih pogajanjih je sindikat februarja podpisal kolektivno pogodbo za cestno gospodarstvo, velja do leta 2000. Precej zaslug za uspešna pogajanja imajo predsedniki sindikatov v podjetjih, ki so se o vsebini kolektivne pogodbe pogovorili z direktorji v svojih podjetjih.

Čeprav pogajanja niso tekla gladko, je bila kolektivna pogodba za cestni potniški promet podpisana marca letos. Razlog tiči tudi v tem, da sta v pogajanjih sodelovala sindikat Neodvisnost in samostojni sindikat cestnega prometa. Ker sindikati niso imeli enotnih pogajalskih izhodišč, je bilo o upravičenosti sindikalnih zahtev delodajalce težje prepričati.

Pogajanja o kolektivni pogodbi za cestni prevoz so bila januarja in februarja. Ker se delodajalci s predlogom, ki ga je pripravil sindikat, v celoti niso strinjali, sedaj pripravljajo svoj predlog. Samostojni sindikat pa pripravlja predlog za plačilo delavcem glede na kategorijo vozila po vrsti prevoza oziroma tonaži. Kljub nekajkratnim urgemam sindikata se pogajanja še ne nadaljujejo.

Skladno z aneksom h kolektivni pogodbi za špedicijsko, skladiščno in pomorsko agencijsko dejavnost je sindikat delodajalce večkrat ustno in pisno pozval k uskladitvi kolektivne pogodbe s splošno kolektivno pogodbo za gospodarske dejavno-

sti. Delodajalci vztrajajo, da naj kolektivna pogodba velja le v tarifnem delu, sicer pa naj povzame splošno kolektivno pogodbo za gospodarske dejavnosti. Ker se sindikati s tem niso strinjali, so bila pogajanja prekinjena z obljubo, da bo delodajalska stran vsebino pogodbe še enkrat obravnavala. V tem času je v nekaterih podjetjih prišlo do obračuna plač, ki so bistveno odstopale od kolektivne pogodbe. Ker na sindikalno opozorilo združenje ni ukrepalo, se je sindikat obrnil še na pravno službo Gospodarske zbornice Slovenije. Ta je stališču sindikata, da je kolektivna pogodba še veljavna, pritrdila. Začeta pogajanja za uskladitev panožne s splošno kolektivno pogodbo pa bo sindikat nadaljeval.

Kolektivna pogodba za PTT promet še velja, v Telekomu in Pošti pa sta pripravljene novi kolektivni pogodbi, o katerih se bodo pogajanja kmalu začela.

Podjetniška kolektivna pogodba v Adrii Airwaysu je bila podpisana junija lani. Pogajalci so dobro opravili svoje delo in za delavce dosegli dobra izhodišča.

Pomoč prizadetim v Posočju

Sindikat bo svojim članom, ki jim je potres uničil streho nad glavo, dodelil po 150.000 tolarjev solidarnostne pomoči.

“Sindikati smo pri zagovarjanju in ohranjanju pravic iz kolektivnih pogodb v vedno težjem položaju. Zaradi strankokracije, ki vlada v Sloveniji, si morajo celo menedžerji kupovati mir in političnim strankam odrediti zahtevani denar,” je med drugim dejala **Cvetka Gliha** in poudarila, da takšna politika prav gotovo ne vodi v krepitev gospodarstva, temveč v še večje krčenje pravic delavcev.

Priznanje sindikalnim zaupnikom v podjetjih

Cvetka Gliha je spregovorila še o celo vrsti predlogov in pobud, ki

jih je sindikat v minulem letu oblikoval v zvezi s spremembami zakona o gospodarskih družbah in zakona o delovnih razmerjih ter v zvezi z resolucijo o prometni politiki v Sloveniji in drugimi ukrepi vlade.

Veliko pozornosti posvečajo usposabljanju in izobraževanju sindikalnih zaupnikov ter pomoči članom sindikata v posameznih podjetjih. **Cvetka Gliha** je izrazila priznanje predsednikom sindikatov v podjetjih, ki so v minulem letu delali profesionalno in uspešno. Prav zaradi tega so se v omenjenem sindikatu odločili, da bodo poslej vsako leto podeljevali tudi lastna priznanja najbolj zaslužnim sindikalnim zaupnikom.

Emil Prohan iz Nove Gorice je v razpravi dejal, da se mu zdi novi

ril, da je za člane izjemnega pomena tudi kakovost storitev, ki jih sindikat nudi članom. **Srečko Lorenčak** iz Tepanja pa je dejal, da se v podjetjih za delavske pravice velikokrat borijo samo člani sindikata, korist pa imajo vsi delavci. **Janko Karđoš** iz Murske Sobote je opozoril na nujnost dobrega sodelovanja med sindikalnimi organi na vseh ravneh, **Ljubo Cvar** pa je spregovoril o pomembnosti dela službe pravne pomoči pri sindikatih. Po razpravi o poročilu so člani letne konference sprejeli poročilo ter soglasno izrekli zaupnico **Jožetu Gaubeju** in **Cvetki Gliha**.

Davčna reforma ne sme udariti po žepu samo delavcev

Člani letne konference so pretresli tudi davčno reformo in vlogo sindikatov pri tem. Uvodoma je o tem spregovoril član predsedstva ZSSS **Brane Mišič**. Opozoril je, da zakon o davku na dodano vrednost terja tudi spremembo zakona o dohodnini, socialni partnerji pa bi se mo-

Jože Gaube in Cvetka Gliha bosta še naprej vodila Sindikat prometa in zvez Slovenije

zakon o varnosti v cestnem prometu krivičen, saj lahko poklicni šofer zaradi večje števila manjših prekrškov izgubi vozniško dovoljenje in s tem tudi poklic.

O pomembnosti dela svetov delavcev je spregovorila **Bernarda Kaše** iz Krškega, **Jože Miklič** iz Dolenjske, pa je opozoril na čedalje večjo konkurenco med sindikati. **Hilda Žežko** je delo celotnega sindikata delavcev prometa in zvez, še zlasti pa njegovega vodstva, ocenila zelo pozitivno. **Rajko Košir** je opozoril, da si sindikat utrjuje ugled z uspešnimi pogajanjimi o kolektivnih pogodbah, **Geza Kiral** iz Murske Sobote pa je pouda-

rali dogovoriti o načinu usklajevanja plač. Od tega, ali se bodo plače dvignile vsem za enak odstotek ali pa v enakem znesku, je namreč odvisno, kako bo breme davčne reforme oziroma uvedbe davka na dodano vrednost na posamezne socialne sloje razporejeno.

V razpravi je **Geza Kiral** dejal, da morajo sindikati storiti vse, da davek na dodano vrednost ne bi najbolj prizadel delavcev z najnižjimi plačami.

O delovanju svetov delavcev in vlogi sindikatov na tem področju je uvodoma govoril član predsedstva ZSSS **Gregor Miklič**.

Ljudje vse bolj čutijo potrebo po sindikatu

Alenko Kovačič, predsednico sindikata delavcev v obrti Posavja, smo zmotili med delom; redno je zaposlena v s. p. Rolookov v Brežicah. Kljub precejšnjemu prometu, dela v prodaji, si je delo organizirala tako, da je lahko prebila pol ure v pogovoru z nami.

»Sindikatu obrti Posavja deluje na območju upravnih enot Sevnica, Krško in Brežice. V njem je včlanjenih 264 delavcev, osnovni problemi, ki nastajajo, so težave pri izplačevanju osebnih prejemkov, regresa, prevozov na delo in podobnih pravic. Vendar bi bilo preveč kritično vse obrtnike postaviti v isto vrsto. Veliko obrtnikov redno izplačuje plače, regrese in druge stroške v zvezi z delom.« Tako je začela pogovor Alenka Kovačič. Na vprašanje, ali je sindikat območja, torej ne samo sindikat v obrti, zastopal interese mnogih delavcev, denimo pred sodiščem, pa je odgovorila:

»Lani je sindikat območja Posavja na sodišču zastopal tudi 40 delavcev v obrti, opravili pa so še okoli sto poravnjav med delavci in delodajalci. In kako poteka poravnava? Sekretar območnega odbora obrtnika, zoper katerega se je pritožil delavec, povabi na pogovor, in večinoma pride do poravnave kar v prostorih sindikata in ne na sodišču. Poravnava se

Pol ure z Alenko Kovačič, predsednico sindikata obrti Posavja

napiše v skladu z dogovorom in jo obe strani podpišeta. S tem so bistveno zmanjšani stroški za obe strani. Delavci pa so izredno hitro poplačani, saj se s poravnavo izgonemo dolgo-trajnim sodnim postopkom.

Velikokrat dajemo drobne nasvete. Delavce zanima marsikaj v zvezi s pravicami in izkazalo se je, da mnogi sploh ne vedo, kolikšen je dogovorjen regres, koliko dni dopusta jim pripada itd. Na območni organizaciji, kamor pritečejo vpraševati, delavcem razložijo, ali so njihove pravice spoštovane ali kršene. S pomočjo takšnega nasveta delavci potem lažje rešujejo svoje probleme v odnosih z delodajalci.«

»Kaj pa kršenje drugih pravic delavcev? Pred dvema letoma, ko smo se o tem pogovarjali, ste bili dokaj kritični. Ali so se medtem razmere kaj izboljšale?«

»Pred časom nam je uspelo nekega delavca v Sevnici, ki je bil nepravilno odpuščen, vrniti na delo. Delavec je dobil nadomestilo za vsa leta, kar ni bil na delu (pravdanje je trajalo več kot štiri leta) in delodajalec ga je moral spet vzeti v redno delovno razmerje. Delavec še vedno dela pri tem delodajalcu. Podoben primer smo imeli v Krškem; sicer je šlo za izplačilo regresa, vendar so delavke ostale pri isti delodajalki in problemu posledaj nimajo več. Stanje je bilo nekaj časa napeto, potem pa so se odnosi umirili in delavke, ki so pravico izterjale od delodajalke, še ve-

dno delajo pri njej. To se pravi, da razmere le niso tako hude.«

»V obrti so, kot je mogoče slišati, precej neurejene razmere pri plačevanju članarine. Obrtniki se menda otepajo te dolžnosti?«

»V sindikat se vključuje vse več delavcev, žal pa tega ne moremo trditi za plačevanje članarine. Vsake tri mesece pošljemo delavcem izpisane položnice za plačilo članarine na

Alenka Kovačič: V Posavju je bilo v minulih letih veliko stečajev, precej pa je tudi nesoglasij med zaposlenimi in delodajalci. Zato se vse več ljudi, tudi nečlanov, obrača na območno organizacijo sindikata Posavja po nasvet ali pomoč.

domač naslov. Vendar tisti, ki se jim članarina avtomatično odvaja od plače, plačujejo, preko položnic pa je plačevanje slabo. V sindikatu obrti Posavja se tridimo, da bi čimveč delodajalcev sindikalno članarino odtegovalo pri plačah.«

»Ali je neplačevanje tako obsežno, da sindikatu otežuje delo?«

»Ne, to ne, pojavil pa se je drug problem. Vse več delavcev potrebuje pomoč sindikata, bodisi samo pogovor ali pa stvarno pomoč, kot je zastopanje pred delodajalcem ali na sodišču. Območje Posavja je veliko, sekretarja v območju pa sta samo dva. Stečajev v tem koncu Slovenije je bilo v minulih letih veliko in po nasvet ali pomoč prihajajo tudi nečlani. Vendar se še ni zgodilo, da člani ne bi dobili strokovne pomoči.«

»Koliko imate članov, koliko je zaposlenih pri obrtnikih?«

»Te podatke je skorajda nemogoče dobiti, ker so zavarovani. Naš sklad za izobraževanje delavcev v obrti je izdal obrazce za obrtnike, naj napišejo seznam delavcev. Fluktuacija je precejšnja in podatkov ni mogoče ažurirati drugače. Zavod za zdravstveno varstvo podatkov ne izdaja, prav tako ne republiška uprava za javne prihodke in preprosto ni točnega števila zaposlenih pri obrtnikih. Vemo le, da število niha in da naj bi jih bilo okoli 700.«

»Kakšna je nezaposlenost?«

»V Posavju je zelo velika, kar sedemnajstodstotna.«

S. J.

Prizadevanja za sklenitev čezmejnih sporazumov

Pred prvomajskimi prazniki je bilo na italijanski strani mejnega prehoda Fernetiči tradicionalno srečanje predstavnikov sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL Furlanije-Juljske krajine ter Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov 90. Tema letošnjega srečanja, ki so se ga poleg vodstev sindikatov udeležili tudi podpredsednik deželnega sveta FJK Miloš Budin, repentaborski župan Aleksij Križman in tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, s slovenske strani pa novogoriški župan Črtomir Špacapan in koprski podžupan Jenko, so bili čezmejni teritorialni sporazumi.

Župana Gorice in Nove Gorice sta namreč pred kratkim sklenila teritorialni sporazum, ki je prvi te vrste vzdolž slovensko-italijanske meje, sindikati pa so se zavzeli, da bi čimprej prišlo do podobnega sporazuma tudi med Trstom in Kopro, obstajajo pa tudi pobude za takšne pakte na področju tromeje, in sicer med Trbižem, Beljakom in Kranjsko Goro. Po oceni sindikatov, ki sestavljajo medregijski sindikalni svet, lahko ti sporazumi veliko pripomorejo k razvoju na področju industrije,

kmetijstva, trgovine, turizma, prometnih povezav, predvsem pa k omilitvi posledic, ki jih bo prinesel vstop Slovenije v Evropsko zvezo. Predsednik medregijskega sindikalnega sveta Roberto Treu se je zavzel za to, da bi na obmejnem področju prišlo do oblikovanja gospodarskega bazena, ki bo konkurenčen drugim evropskim regijam.

Sekretar ZSSS Rajko Lesjak je podprl sklepanje teritorialnih paktov in jih ocenil kot dober instrument za pritiskanje na oblasti in gospodarske zbornice v smeri izboljšanja socialnih razmer, zmanjševanja števila delavcev migrantov, predvsem pa odpiranja novih delovnih mest. Opozoril je, da Slovenija še ni organizirana po evropskih načelih sodobne lokalne samouprave in da prihaja namesto do povezovanja občin v pokrajine do nadaljnjega drobljenja občin. Nekateri podatki kažejo, da nam neoblikovanje regij že škoduje, predvsem pri pridobivanju različnih finančnih sredstev za programe regionalnega razvoja iz tujine, manjkajo pa tudi ustrezni mehanizmi za učinkovito spremljanje porabe teh sredstev, nadzor in revizijo. Poudaril je,

da Svobodne sindikate v teritorialnih paktih zanimajo predvsem nova delovna mesta in ne vlaganje v zidove, in predlagal, naj sindikati z obeh strani meje ustanovimo skupno telo, ki se bo ukvarjalo s proučevanjem novih trendov na trgu dela, s pomočjo pri izobraževanju in preusposabljanju predvsem dolgotrajno brezposelnih, spodbujalo sodelovanje med uradi za zaposlovanje na obeh straneh meje, predvsem pa bi lahko pripravljalo in usklajevalo zaposlovalne pobude, ki bi jih sindikati nato vključevali v teritorialne pakte. Pobude za sklepanje teritorialnih paktov je podprl tudi Jadran Čalija iz Konfederacije sindikatov 90. Podpredsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Miloš Budin pa je ocenil, da je sindikalno gibanje v okviru medregijskega sindikalnega sveta od vseh pokazalo največjo živahnost v procesu medsebojnega sodelovanja ob meji ter pri širjenju Evropske zveze, in poudaril, da bo deželni svet še naprej podpiral delovanje medregijskega sindikalnega sveta in sprejemal njegove pobude.

Pavle Vrhovc

Sindikalna lista

(Temelj je SKP za gospodarstvo)

Prvi del		maj 1998
1. Dnevnice		SIT
– cela dnevnicna	(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00
– polovična dnevnicna	(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00
– znižana dnevnicna	(od 6 do 8 ur)	1.218,00
2. Kilometrina	(od 27. 3. 1998 dalje)	35,94
3. Ločeno življenje		61.838,00
4. Prenosišče - Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano		
– po SKPGD	(na delovni dan)	517,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let		50.532,00
– za 20 let		75.798,00
– za 30 let		101.064,00
2. Odpravnina pri upokojitvi		309.188,00
3. Solidarnostne pomoči		
– po SKPD		
– ob smrti delavca		92.756,00
– ob smrti v ožji družini		46.378,00
4. Minimalna plača		62.299,00
5. Zamajčena plača		37.045,00
6. Regres za letni dopust	– najmanj	102.000,00

Ne glede na določilo SKPGD javni zavodi, javna podjetja in banke, ki so jih ustanovile lokalne skupnosti ali država ali so v njeni večinski lasti, izplačujejo dodatek za ločeno življenje v skladu z zakonom o višini povračila stroškov v višini 51.098 SIT (Uradni list RS št. 87/97).

Strokovna služba ZSSS

Če vprašate mene

SO DNEVI

Piše: Doro Hvalica

So dnevi, ki so vsaj za dva.
Ko že po jutru se pozna,
da bo lepo, da duša na potep bo šla.
Tako, da se bo vse izšlo.
Ko so besede nepopisno lep nasmeh
in cvet, kot da srce v dlaneh
dajal bi na ogled.

Da doživiš tak dan, živiš preteklih sto,
ko je pogled teman, beseda molk
in sreča osovraženi skopuh.
Ko klošar, kar tako s kolegom sprt,
prosači z dolgočasen brez idej za
bolnico,
za avtobus, za kruh.

So dnevi pa, ki so kot ta, kot cvetni
prah,
da ne dotaknejo se tal
in lažji so od dni in let.

So dnevi, ko se po dežju zgodi,
da je toplo le še za mikico.
In greh v očeh
in mimohod želja
in nagajivi let besed,
da skriješ se za svoj nemir
in za sivino v laseh.
In klošar kar plesaje vsem prizna,

da žejen je in ne bolan.
In da kolegu rundo je dolžan.

So dnevi, ko prav vsak kaj da,
saj slehernik je v duši potepuh.

Ta majski dan mi je dovolj,
da preživim, ko spet razžirala bo
žalost, jeza, dvom in slaba vest,
ker prav ničesar ne storim,
da bi preprečil bolnim oblastí,
prepoved takšnih dni,
beračev, sreče in ljudi.

Če vprašate me, nisem prav
nikakršen poet,
a se zgodi, ko ti ta svet
do vrha prekupi.

Če pomenkujem se z vestjo,
še nisem pesnik niti nor,
le razčiščujem svoj intimen spor
med leporečjem in pestjo.

Po čem smo (pre)živeli?

Ocenjeni življenjski stroški tri- in štiričlanske družine

APRIL 1998

Skupina dobrin iz košarice	Tričlanska delavska družina			Štiričlanska delavska družina			Indeks cen življenjskih potrebščin IV. 98/XI. 97	Indeks cen življenjskih potrebščin IV. 98/III. 98	Indeks cen življenjskih potrebščin IV. 98/XII.97
	povprečna košarica	minimalna košarica	mini. mes. košarica	povprečna košarica	minimalna košarica	mini. mes. košarica			
1. Hrana	56.745,93	43.366,49	43.366,49	70.221,81	52.906,81	52.906,81	106,4	100,3	105,0
2. Pijača	9.382,18	3.476,91	3.476,91	9.434,90	3.499,51	3.499,51	103,2	100,6	102,5
3. Kajenje	5.958,67	3.220,90	3.220,90	5.958,67	3.220,90	3.220,90	103,9	103,9	103,9
4. Oblačila	27.435,53	16.892,34	881,43	33.499,72	20.688,77	972,17	102,3	100,6	102,0
5. Obutev	6.304,87	4.836,67	0,00	7.468,26	5.388,63	0,00	101,8	101,1	101,6
6. Stanovanje	25.016,59	18.001,71	14.865,93	30.471,82	21.621,85	17.825,89	104,6	100,4	104,4
7. Ogrevanje, razsvetljava	22.805,72	15.943,06	13.672,63	28.180,18	19.037,26	16.309,64	104,5	102,8	104,5
8. Gospodinjska oprema	12.218,55	6.478,13	0,00	14.554,81	7.519,86	0,00	102,4	100,6	102,0
9. Higijena, zdravstvena nega	14.953,89	12.485,81	8.999,39	16.829,78	13.917,01	10.411,89	100,4	100,1	100,1
10. Izobr., kultura, razvedrilo	39.938,98	14.582,91	7.019,84	45.362,76	16.617,73	7.219,04	104,6	100,3	104,1
11. Prometna sr. in storitve	39.835,03	13.736,08	6.026,28	49.312,04	18.115,91	6.685,17	105,5	101,7	105,4
12. Razni predmeti in storitve	4.183,29	2.489,12	0,00	5.222,63	2.778,62	0,00	104,6	100,9	104,0
13. Drugi izdatki	42.702,68	10.785,04	9.629,75	45.673,42	11.115,12	9.629,75	104,6	100,9	104,0
SKUPAJ (v SIT)	307.481,90	166.295,16	111.159,55	362.190,32	196.427,97	128.680,78			
Stopnja rasti košaric IV. 98/XI. 97	4,41	4,34	4,89	4,44	4,39	4,93			
Stopnja rasti košaric IV. 98/III. 98	0,89	0,85	0,86	0,90	0,85	0,85			
Stopnja rasti košaric IV. 98/IV. 97	9,10	8,43	9,14	9,24	8,52	9,20			

KOMENTAR:

Cene življenjskih potrebščin so bile aprila letos v primerjavi z marcem v povprečju višje za 0,9 % (inflacija). Cene na drobno so bile višje za 1,3, blago je bilo dražje za 1,5 in storitve za 0,4 %.

V aprilu so se najbolj zvišale cene alkoholnih pijač in tobaka (za 2,5 %), transporta (za 2 %) ter najemnine, goriva, energije in drugega (za 1,7 %).

V aprilu so se povišale zlasti cene energije, ki pa so razporejene v različnih skupinah cen, kot so transport in stanovanjski stroški: cene trdih goriv za 7,2, cene tekočih goriv za 4,4 in cene plina za 3 %. Šest košaric življenjskih stroškov delavskih družin, ki jih spremljamo v Novi Delavski enotnosti, se je v aprilu letos podražilo za 0,85 do 0,9 %.

Strokovna služba

Struktura življenjskih stroškov (april 1998)

	18,46	26,08	39,01	19,39	26,93	41,11
1. Hrana	18,46	26,08	39,01	19,39	26,93	41,11
2. Pijača	3,05	2,09	3,13	2,60	1,78	2,72
3. Kajenje	1,94	1,94	2,90	1,65	1,64	2,50
4. Oblačila	8,92	10,16	0,79	9,25	10,53	0,76
5. Obutev	2,05	2,91	0,00	2,06	2,74	0,00
6. Stanovanje	8,14	10,83	13,37	8,41	11,01	13,85
7. Ogrevanje, razsvetljava	7,42	9,59	12,30	7,78	9,69	12,67
8. Gospodinjska oprema	3,97	3,90	0,00	4,02	3,83	0,00
9. Higijena, zdravstvena nega	4,86	7,51	8,10	4,65	7,09	8,09
10. Izobr., kultura, razvedrilo	12,99	8,77	6,32	12,52	8,46	5,61
11. Prometna sr. in storitve	12,96	8,26	5,42	13,61	9,22	5,20
12. Razni predmeti in storitve	1,36	1,50	0,00	1,44	1,41	0,00
13. Drugi izdatki	13,89	6,49	8,66	12,61	5,66	7,48
SKUPAJ:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Izračun: Strokovna služba Sveta ZSSS

Slovenija je 1. maj spet praznovala množično

Letošnja praznovanja prvega maja so dokazala, da se je mednarodni praznik dela med delavci in drugimi ljudmi znova trdno zasidral. Čeprav nekateri posamezniki ne vidijo potrebe po praznovanju nečesa, kar med nekaterimi ljudmi izgublja pomen, je več tistih, ki so s svojo udeležbo dokazali, da sindikati, še posebej Svobodni, z organizacijo praznovanja, s katerim se začinja najlepši mesec v letu, izpolnjujejo svoje poslanstvo.

Prvomajska srečanja so bila letos množična kljub vremenskim napovedim, da lahko obiskovalci računajo z dežjem. Dež je praznovalec resno nagajal le na Štajerskem, na Primorskem, Koroškem in še kje pa je skoraj ves čas sijalo sonce.

Poleg sindikatov, ki so tudi letos organizirali prireditve na Rožniku, v Opatjem selu, na Socerbu, Boču, Jeruzalemu, Šobcu, so marsikje praznovanje organizirali planinci, gostilničarji, krajevne skupnosti, skupine občanov.

Večina organizatorjev in udeležencev je odšla domov v upanju, da bo prihodnje leto še lepše, da bodo lepše tudi razmere, v katerih delamo in živimo.

Bili smo le na nekaterih prizoriščih, odkoder so tudi naše fotografije. Opravičujemo se vsem, kjer nismo bili, v upanju, da bomo čez leto dni to popravili.

F. K. T. K. in S. B.

Dušan Šemolič (na fotografiji skupaj z Miro Zličar na Jeruzalemu), slavnostni govornik na predprvomajskem srečanju v Domu sindikatov v Ljubljani, na Rožniku in v Ilirski Bistrici, je med drugim povedal:

Praznik dela je velik praznik vseh, ki živijo od dela, in tistih, ki si delo želijo, vendar ga ne najdejo. Delo je velika in največja vrednota.

Od popolne brezbrzičnosti do brezposelnosti ni daleč. Za reševanje brezposelnosti pa ponujajo geslo – vsakdo naj poskrbi zase. Brezposelnost v Sloveniji bo premagana, ko ne bo več skrb le enega ministra, ampak celotne vlade, državnega zbora, delodajalcev.

Če se v mnogih tovarnah zaposleni ne bi zaveščno odpovedovali plačam, ki jim gredo po kolektivni pogodbi, bi mnogih tovarn ne bilo več. Le strah pred izgubo delovnega mesta sili delavke in delavce, da vztrajajo v tovarnah, saj bi z zaprtjem tovarne izgubili še zadnje upanje, da bo jutri mogoče boljše.

Svobodni sindikati smo prepričani, da moramo ustvarjati boljši življenjski standard za vse ljudi, ne le za bogato manjšino.

Letošnje praznovanje prvega maja je zaznamovano z bojem za delovna mesta, plače, izboljšanje delovnih pogojev, vladavino prava in industrijsko demokracijo. Vse to je bistvo našega praznika in zato je 1. maj tako velik praznik.

Uvod v letošnja praznovanja je bilo slavnostno srečanje ZSSS; na njem so najzaslužnejši aktivisti ZSSS prejeli letošnja priznanja. Na 'gasilski' fotografiji so prejemniki priznanj skupaj z Dušanom Šemoličem, Franjem Krsnikom (zastopal je komisijo, ki je o priznanjih odločila), Dorom Hvalico, ki je program pripravil in tudi povezoval. Za vrhunski kulturni užitek je poskrbel Domen Jevšenak, na diatonični harmoniki je zaigral Triglavsko koračnico in še pet drugih skladb (zgoraj).

Prejemnikom priznanj KNG je spregovoril podpredsednik Branko Bambič.

Doro Hvalica, sekretar sindikata kulture, slavnostni govornik na proslavi v Opatjem selu (desno).

V Opatjem selu je bilo tudi letos množično in praznično.

Doro Hvalica je recital balado Vinka Möderdorferja o 45-letni delavki, ki so ji povedali, da njene tovarne ni več. Balada se končuje takole:

Začela sem verjeti
da bo zdaj, zdaj bolje
in ne dam si tega vzeti
Tudi za ceno vaših načrtov
tudi za ceno vaše oblasti
Povem vam še enkrat
Nisem kriva
Nisem kriva
Samo pošteno sem živela
življenje
in zdaj me ne bo
nihče
(prav noben kurac)
podil iz službe

Ko delavci nimajo več česa izgubiti, lahko nastane tudi nov program...

Če je pred leti 1. maj bil zgolj ohranjanje tradicije in priložnost za sprostitve, postaja zadnja leta tudi opozorilo in odgovor na krute socialne razmere, podcenjevanje dela, brezposelnost, brezperspektivnost delavcev in aroganco novih lastnikov. Pravice do veselja nam ne morejo vzeti, toda grenko je praznovanje dela pod oblastjo, ki dela več ne spoštuje. Še več, pod oblastjo, ki je dosledna le v kratenju in krčenju pravic, v jemanju in izžemanju.

Kolikšna je pogoltnost novih »narodovih predhodnikov in vodnikov«, kaže najbolje predlog reforme pokojninskega zavarovanja, ki se neusmiljeno loteva še zadnjega ostanka socialne države – varne starosti. Najnovejši popravki predloga reforme dokazujejo njihov trdni namen: delavca prestrašiti in ga spraviti dokončno na kolena.

Mi pa dodajmo! Da. Toda, ko nimaš več česa izgubiti, ti 1. maj postane zatočišče, zavetje, kjer srečaš in se povežeš z ljudmi podobnih stisk, enake usode, jeze, in namenov.

In potem se rodijo zahteve, program, ki bo dokazal, da sodobna država tržnega gospodarstva ne more obstajati, če ne bo slonela na vrednotah dela, če ne bo demokratična in socialna.

Ravenskih železarjev je prišlo veliko več kot prejšnja leta (desno).

Albert Vodovnik, slavnostni govornik pri Ivarčkem jezeru – SKEI edini zaveznik in prijatelj delavcev:

Sindikati se od kadrovskih predlogov ne more distancirati in reči, mi se vanje ne bomo spuščali. Do kadrovskih predlogov se moramo opredeliti zelo jasno, ne le v tovarnah, ampak na vseh ravneh. Če se ne bomo, bodo podjetja in državo zavozili do konca, nas pa spravili v bedo.

Delavci, združeni v sindikate, ne smemo dopustiti, da nam pod firmo tržnega gospodarstva podtikajo najbolj trde variante zgodnjega kapitalizma. Družbene spremembe ne smejo biti vzrok, da bodo najbolj nazadnjaške politične sile sprle delavce in kmete.

Davčna politika mora obremeniti vsakogar v sorazmerju z njegovim dohodkom in premoženjem. V naši državi so zdaj polno obdavčeni le delavci in upokojenci, mnogim podjetnikom pa država omogoča neupravičeno bogatenje, zaradi česar nastaja nova buržoazija.

Izkušnje kažejo, da nas čaka trd boj in potreba po močnem sindikatu, kot je SKEI, ki v tem trenutku ostaja, ne najboljši, vendar pa edini zaveznik in prijatelj delavcev, in edini obrambni mehanizem.

V družbah Železarne Ravne je nujno ustanoviti svete delavcev, da bomo po demokratični poti izvolili svoje predstavnike v nadzorne svete, ne pa da nam jih postavljajo politične stranke.

Sindikalni pluralizem je ustvarjala politika, da je na plečih delavcev uresničevala svoje cilje. Ne dajte se teptati, ne prenašajte krivic ponižno.

Varna starost ne sme biti odvisna od sreče

Vedno je bilo temeljno načelo Svobodnih sindikatov Slovenije, da smo kooperativni socialni partner. Vedno je bil naš cilj, da se o delavskih problemih pogovarjamo kot enakopravni in enakovredni partnerji.

Svobodni sindikati opozarjamo, da socialni položaj posameznika ne sme biti odvisen od sposobnosti ali sreče, da si izbere najboljšo institucijo, ki bo skrbela za dostojno pokojnino.

Ni res, da bodo imeli od pokojninske reforme največjo korist mladi. Kdo jim lahko zagotovi, da bodo dobili tisto, kar jim od vlaganj v drugi steber obljublja bela knjiga. Tisto, kar potrebujejo mladi, so predvsem delovna mesta – delo.

Prvi maj ostaja praznik vseh tistih, ki si svoj položaj zagotavljajo z delom. Še posebej tudi praznik tistih, ki skupnosti lahko ponudijo le delo, znanje in ustvarjalnost.

Prvi maj naj ostane delavski praznik, kljub poskusom njegovega razvrednotenja. Sindikate pozivam, naj se za ta dan postavijo na stran dela in za pravično razmerje med delom in kapitalom.

(Rajko Lesjak, sekretar ZSSS, slavnostni govornik na Šobcu)

Kot vsa prejšnja leta so v Zasavju tudi letos praznovali že na predvečer, ko so zakurili številne kresove. Naša fotografija dokazuje, da kurjenje obvladajo, saj so ogenj, da bi dlje trajal, podtaknili kar od zgoraj. Za program so poskrbeli: Delavski godbi Hrastrnik in Trbovlje, Pihalni orkester Svee, pevski zbor Zarja in več recitatorjev. Sodelovalo je tudi več ansamblov zabavne glasbe, zaradi katerih so ob kresovih nekateri dočkali tudi jutranjo zarjo. Na poti domov pa so slišali še tradicionalne delavske budnice (levo).

Kulturnik Mitja Šipek (drugi z desne, v družbi organizatorjev in gostov) je železarjem ob Ivarčkem jezeru primerjal 'postave' nekdanje prevajlske železarne iz leta 1852 in sedanje razmere. Člen, po katerem mora vsak delavec svojga tovarša za prijatelja imeti, je danes neuporaben, saj so zaposleni zaradi stotih strank med seboj skregani in se pripravljajo za oslovo senco. Šipek je omenil tudi člen, po katerem se ima delavec, ki so ga kaznovali po krivici, pravico pritožiti. Ugotovil je, da imajo delavci to pravico tudi sedaj, vendar jim nič ne pomaga. Šipek je končal z besedami: Železarji so preživeli nekdanje grofe in gospodo, preživeli so tudi tovariše in radi se spominjajo tistih časov, tako bodo preživeli tudi novo gospodo, kajti zgodovina se ponavlja.

Kot poroča Ciril Urek, se je povsod zbralo več kot 1000 udeležencev, še največ v Trbovljah, kjer je zbranim govoril župan Janez Malovrh (v Prapretnem je govoril Franjo Krsnik, na Plešah pa Ciril Urek in Matjaž Švagan). Številni so odšli tudi na bližnje hribe, še posebej na Kal, Kum, Čemšeniško planino in Mrzlico (zgoraj). Čeprav nekaj sindikalnih liderjev prvomajskih praznovanj ni podprlo niti simbolično, je Urek prepričan, da so prireditve dokazale vitalno moč našega sindikata (ZSSS). Tudi to, da članstvo zaupa svojim voditeljem, ker ceni vsakodnevne napore številnih sindikalistov, tudi trud ob 1. maju.

Na Graški gori se je kljub občasnemu dežju zbralo veliko Velenjčanov. Po Internazionali je Sandi Bartol, slavnosti govornik, opozoril na odgovornost države za zmanjšanje brezposelnosti in kratenje pravic delavcem. Med udeležence sta prišla tudi župana Velenja in Mozirja, Srečo Meh in Jakob Presečnik. Ko se je kasneje pokazalo sonce, so prišli na račun tudi trimčkarji in plesalci, zanje je skrbel ansambel Sredenček.

Enega od največjih kresov so na predvečer praznika prižgali pred gasilskim domom na Ptuj. Tamkajšnja območna organizacija ZSSS je za več kot tisoč obiskovalcev pripravila tudi veličasten ognjemet. Udeležence je najprej pozdravil ptujski župan Miroslav Luci. Zavzel se je za to, da bi država, delodajalci in sindikati našli soglasje o obsegu delavskih pravic in vsi skupaj spoštovali delo.

Slavnostna govornica Kristina Antolič pa je opozorila, da mnogi za svoje delo ne prejema plačila po kolektivni pogodbi. Med njimi so tudi delavke Laboda Delte Konfekcije. Antoličeva je bila kritična do predlagane pokojninske reforme, zlasti starostne meje za upokožitev in do zmanjšanja pravic invalidov. Dejala je, da Svobodni sindikati v boju proti predlagani pokojninski reformi ne bodo popustili. Kristina Antolič je še ugotovila, da se 1. maju vrača veljava, saj po svoji priljubljenosti med Slovenci zavzema tretje mesto (levo).

Na ljubljanskem Rožniku se je na predvečer 1. maja in na sam praznik zbralo več deset tisoč ljudi. Kot dokazuje naša fotografija, je bilo zvečer veliko zlasti mladih, za katere so skrbeli Čuki. Po nagovoru Dušana Semoliča, ki je tudi tu kritiziral državo in delodajalce, so se udeleženci zgrnili okoli velikega kresa, ki je ogrel številna srca. Prvim jutranjim obiskovalcem so kot prejšnja leta organizatorji namenili rdeče nageljčke. Sredi dopoldneva je nastopila županja Vika Potočnik, ki je dejala, da ji je 1. maj najbližji praznik. Dopoldanski povezovalci programa Marko Simšič nam je povedal, da so številni pri njem iskali socialno poezijo Vinka Möderndorferja (spodaj).

Delavci in drugi prebivalci Maribora in okolice so se zbrali na Snežnem stadionu pod Pohorjem. Dopoldne je srečanje motil dež, popoldne, ko je posijalo sonce, pa se je pod Pohorjem zbralo več kot 10.000 ljudi. Sekretarka podravske območne organizacije ZSSS Vekoslava Krašovec je med drugim povedala, da je spoštovanje delavskih pravic v naši državi trenutno na najnižji točki. Ker so delavci čedalje bolj nezadovoljni, se povečuje tudi število stavk, protestov in celo samomorov. "Delavcem je danes ostala le ena pravica - pravica delati! Vse ostale pravice si morajo sproti izboriti - velikokrat tudi plačilo za opravljeno delo, ki ga delodajalci marsikdaj obravnavajo kot miloščino. Preveč je izkoriščanja in krivic! Da se število kršitev delavskih pravic povečuje, ugotavljajo delovna sodišča, družbeni pravobranilec, inšpektorati za delo in zlasti sindikati. Država v breme davkoplačevalcev krepi službe, ki spremljajo to problematiko, namesto da bi ukrepala proti kršiteljem takoj in z visokimi kaznimi, je dejala Krašovec. Na Snežnem stadionu pod Pohorjem so zaigrali slavnostno fanfaro "Prvomajski pozdrav", ki jo je Svobodnim sindikatov v Podravju poklonil skladatelj, dirigent, zborovodja in glasbeni pedagog prof. Milko Homer. Za veselo razpoloženje pa je poskrbel Alfi Nipič s svojimi muzikanti (desno).

IZ SODNE PRAKSE

Piše: mag. Aleksej Cvetko

Odsotnost z dela

Pravno ni sprejemljiv zaključek, da je bil delavec nepravilno odsoten z dela zaporedoma pet delovnih dni, če je v času odsotnosti razpolagal s pravnomočno odločbo, ki mu je dajala pravico do začasne odsotnosti z dela.

(Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. VIII Ips 190/97 z dne 10. 3. 1998)

Sodišče prve stopnje je z obravnavano sodbo zavrnilo zahtevek tožnika, naj se razveljavi sklep direktorja tožene stranke z dne 22. 11. 1993 o prenehanju delovnega razmerja tožnika, da ga je tožena stranka dolžna pozvati na delo in mu za čas, ko ni delal, priznati vse pravice iz dela in mu dolžna povrniti stroške postopka z zamudnimi obrestmi, vse v 15 dneh pod izvršbo.

Sodišče druge stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo pritožbo tožene stranke kot neutemeljeno in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

Zoper pravnomočno sodbo sodišča druge stopnje je tožnik vložil pravočasno revizijo, v kateri je uveljavljal revizijski razlog zmotne uporabe materialnega prava. Navajal je, da sodišče ni pravilno uporabilo določb 3. točke drugega odstavka 75. člena ZTPDR oziroma 6. točke prvega odstavka 100. člena ZDR. V njegovem primeru ni šlo za nepravilno odsotnost z dela. Je težko bolan, zato je bil dolgo časa v bolniškem staležu, večkrat pa je sprožil postopek za razvrstitev v II. kategorijo invalidnosti. Na podlagi dokončne odločbe zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZSSS) z dne 22. 4. 1993 mu je bila priznana začasna nezmožnost za delo vse do dokončne odločitve organov zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) o ugotovitvi invalidnosti III. kategorije. Zato je bil prepričan, da je njegova odsotnost z dela upravičena, ne glede na drugačne odločbe, ki jih je kasneje prejel od ZZZS. Zato v njegovem primeru prenehanje delovnega razmerja ni v skladu z določbami konvencije št. 158 Mednarodne organizacije dela (MOD). Povsem neutemeljeni so tudi zaključki sodišča, da se ni vmil na delo. V podjetje se je vmil, da bi opravičil svojo odsotnost, za katero je bil prepričan, da je utemeljena.

Revizijsko sodišče je reviziji ugodilo in svoj sklep obrazložilo: "Revizijsko navajanje zmotne uporabe materialnega prava v izpodbijani pravnomočni sodbi je utemeljeno. Obe sodišči, tako prvostopenjsko kot tudi drugostopenjsko, sta v obravnavanih sodbah kot materialen predpis uporabili določbe 3. točke drugega odstavka 75. člena zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (ZTPDR - Uradni list SFRJ, št. 60/89 in 42/90) in 6. točke prvega odstavka 100. člena zakona o delovnih razmerjih (ZDR - Uradni list RS, št. 14/90,

5/91 in 71/93). Ugotovili sta, da je bil tožnik z dela odsoten neopravičeno, ker je bil seznanjen z mnenjem zdravniške komisije prve stopnje z dne 2. 9. 1993, ki je podala mnenje, da se mu bolniški stalež zaključuje z 11. 9. 1993 in da je za delo od 13. 9. 1993 do 13. 10. 1993 sposoben s skrajšanim delovnim časom, da v organizaciji ni več želel delati, to pa pomeni, da mu je delovno razmerje zakonito prenehalo po določbah 3. točke drugega odstavka 75. člena ZTPDR in 6. točke prvega odstavka 100. člena ZDR. Pri tem nista posvetili potrebne pozornosti dejstvu, da je tožnik razpolagal z dokončno in pravnomočno odločbo ZZZS z dne 22. 4. 1993, ki mu je dajala pravico do zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo do dokončne odločbe pristojnega organa ZPIZ o ugotovitvi III. kategorije invalidnosti (ta invalidski postopek je bil končan šele z odločbo ZPIZ z dne 22. novembra 1994). Bistvo pravnomočnosti, tudi v upravnem postopku, je namreč prav v tem, da izdane odločbe, razen v skladu z zakonsko predpisanimi možnostmi ni mogoče odpraviti, razveljaviti ali spremeniti z novo odločbo, ki bi nadomestila prejšnjo odločbo, kar velja tudi v primeru, da zadeva ni bila pravilno rešena. Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP - Uradni list SFRJ, 47/86 in 55/92), ki se uporablja tudi v postopkih uveljavljanja pravic iz zdravstvenega zavarovanja (85. člen zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ - Uradni list RS, št. 9/92 in 13/93) ima ustrezne določbe, ki omogočajo spremembo in odpravo odločbe v zvezi z upravnim aktom (261. člen), odpravo in razveljavitev odločbe po nadzorstveni pravici (263. člen) in razveljavitev in spremembo pravnomočne odločbe s privolitvijo ali na zahtevo stanke (265. člen). Vendar v postopku ni bilo ugotovljeno, da bi se pristojni organi odločili za katero od teh oblik. Pravnomočna odločba pa

pravno učinkuje, dokler se ne odpravi, razveljavi ali spremeni. Zato po mnenju revizijskega sodišča ni mogoče govoriti o tem, da tožnik svojega izostanka z dela ne bi mogel opravičiti, še manj pa je mogoče zaključevati, da pravnomočna upravna odločba, ki terminsko pokriva čas prenehanja delovnega razmerja, za odločanje v delovnem sporu ni pravno relevantno dejstvo. Pravno povsem nesprejemljivo je tudi stališče v izpodbijano sodbi, po katerem bi se strokovne (pravne) napake v postopkih pristojnih organov

(zdravstvene skupnosti) obravnavale kot napake delavca, še posebej, ker je od tega odvisno njegovo delovno razmerje in s tem njegova socialna varnost.

Dejstvo je, da je tožnik v času odločanja o prenehanju delovnega razmerja pri toženi stranki razpolagal z (pravnomočno) odločbo, ki mu je dala pravico do začasne zadržanosti z dela. Zato ni možen zaključek, da katerega je prišlo sodišče, da tožnik ni imel pokrite začasne zadržanosti za delo in da bi moral upoštevati odločbo, ki mu je, v nasprotju z veljavno postopkovno ureditvijo, skušala odvzeti pravnomočno priznano pravico.

Zaradi navedenih razlogov je revizijsko sodišče v skladu z določbo drugega odstavka 395. člena zakona o pravnem postopku reviziji ugodilo, razveljavilo sodbi nižjih sodišč in zadevo vrnilo v novo sojenje sodišču prve stopnje, ki bo moralo v dokaznem postopku ugotoviti vsa, za novo odločitev relevantna dejstva."

Majdi Meštrov v spomin

V času, ko vsa živa bitja doživljajo prehod hladnega obdobja v toplejšo in cvetočo pomlad, je mnogo prerano odšla naša dolgoletna sodelavka in kolegica Majda Meštrov.

Majda se je rodila leta 1940 v Markovcih pri Ptujju. Vojna jo je oropala najnežnejših otroških let, saj je bila družina izseljena v Bosno, kjer je mala Majda preživela strahote vojne vihre in se zadnje mesece vojne znašla sama v Italiji. Leta 1954 je prišla v Celje. Po končanem šolanju je živela dvojno življenje, eno za družino in eno za delo - za delo v različnih službah in delo družbeno angažirane žene.

Pokončna drža, jasen pogled in čvrsta načela, ki si jih je izoblikovala, vse to jo je vodilo k enemu cilju - soustvarjati pravičnejšo družbo in odnose v njej. Ni naključje, da je večina njenega dela povezana s sindikati. Začela je v Cinkarni, nadaljevala pa v Topru, Tkanini in Merxu. Bila je predsednica zveznega odbora sindikata delavcev trgovine Jugoslavije. Po vrnitvi iz Beograda je najprej bila sekretarka, nato predsednica občinskega sveta ZSS Celje. Septembra 1991 se je upokojila.

Vsi, ki smo jo poznali in z njo delali, smo vedeli, kako naporno je bilo usklajevati delo matere in žene, skrbeti za družino in hkrati dajati sebe družbi. Majda je to zmogla, zlasti ko je bilo treba reševati konkretne stiske ljudi.

Tudi v tretjem obdobju življenja je našla svoj cilj in smisel. Veselili smo se z njo, ko je pripovedovala, kako polno in srečno življenje doživlja skupaj z vnuki. Kot da bi na ta način skušala nadomestiti svoja otroška leta.

Od drage sodelavke smo se poslovili s stihmi Mile Kačičeve:

"Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar družijo nas,
so vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje
kraj in čas."

Območna organizacija sindikatov ZSSS Celje

Radgončani največji mesarji v Sloveniji

Direktor Mesne industrije Radgona v Gornji Radgoni **Branko Križan** je pred dnevi povedal, da je to podjetje s 300 zaposlenimi po količini zaklanih prašičev in živali vodilno v Sloveniji. Lani so predelali skoraj štiri milijone kilogramov mesa, mesečno pa zakoljejo blizu 6 tisoč prašičev in okoli 450 krav in bikov.

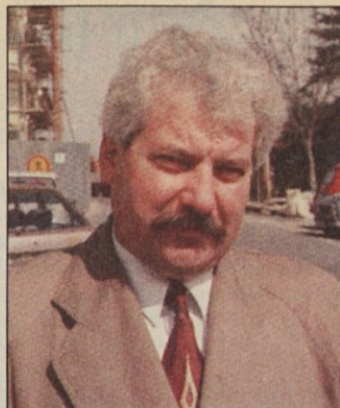
Ker so bile do nedavnega cene svinjskega mesa zamrznjene, je Mesna industrija Radgona v lanskem letu ustvarila za 100 milijonov tolarjev manj prihodka, kot so planirali. Kljub temu pa je to podjetje poslovalo uspešno in poslovno leto končalo s skromnim dobičkom.

V Mesni industriji Radgona je v večinski lasti delavcev, bivših zaposlenih in upokojencev. S 35 odstotki delnic razpolaga 17 kmetijskih združenj od Turnišča v Prekmurju do Rač pod Pohorjem, 10 odstotkov delnic pa ima denacionalizacijski upravičenec. V Mesni industriji Radgona si prizadevajo tudi, da bi imeli dobre odnose in čiste račune z živinorejci. "Pri tem pa se zavedamo, da bo šlo živinorejcem dobro samo, če bo sta-

žene prehrabne proizvode se je izvoz na Hrvaško in v Bosno in Hercegovino skoraj ustavil. V Evropsko unijo pa ne morejo izvažati, saj je po besedah Branka Križana pri nas osnovna surovina predraga.

V Mesni industriji Radgona so pred nedavnim začeli prodajati tako imenovani prleški program – paleta suhomesnatih izdelkov od "šijaka" in "šnite" do "zaveca", ki sodijo med prleške specialite, da o "tunki" niti ne govorimo. V podjetju si prizadevajo, da bi čim več mesa predelali v mesne proizvode, saj so le-ti bolj donosni.

Mesna industrija Radgona je v večinski lasti delavcev, bivših zaposlenih in upokojencev. S 35 odstotki delnic razpolaga 17 kmetijskih združenj od Turnišča v Prekmurju do Rač pod Pohorjem, 10 odstotkov delnic pa ima denacionalizacijski upravičenec. V Mesni industriji Radgona si prizadevajo tudi, da bi imeli dobre odnose in čiste račune z živinorejci. "Pri tem pa se zavedamo, da bo šlo živinorejcem dobro samo, če bo sta-

Branko Križan: Do leta 2003 bo Mesna industrija Radgona pripravljena za proizvodnjo in poslovanje na enotnem evropskem tržišču.

bilna tudi mesnopredelovalna industrija," pravi Križan.

Vodstvo podjetja ima zelo smeje razvojne načrte. Tako nameravajo v kratkem mesno predelavo preseliti v proizvodne prostore na Meleh, ki jih je Mesna industrija pred časom odkupila od Elrada v stečaju. Ob preselitvi bodo celotno podjetje tehnološko tako posodobili, da bo leta 2003 pripravljeno za delo in poslovanje na enotnem evropskem tržišču.

T. K.

Tam še ni prodan

Na okrožnem sodišču v Mariboru so pred dnevi skušali premoženje bivšega Tama prodajati za 20 milijard tolarjev, pred mesecem dni so ga prodajali še za 27 milijard.

Tudi tokrat, prva dražba je bila že marca, za nakup ni nihče pokazal interesa. Kot opazovalec je sicer sodeloval predstavnik nekega slovenskega podjetnika, vendar ni licitiral, novinarjem pa ni želel povedati, koga zastopa.

Naslednja dražba premoženja bivšega Tama bo predvidoma junija. Ali bodo na njej kupcem ponovno ponudili premoženje bivšega mariborskega giganta v celoti ali po delih, pa stečajni upravitelj **Mirko Žagar** po drugi dražbi še ni mogel povedati. O tem bo moral svoje mnenje namreč povedati tudi upniški odbor.

T. K.

Humanitarna pomoč za Drežnico iz Veržeja

Tako kot povsod po Sloveniji tudi v številnih podjetjih v Pomurju v teh dneh zbirajo prostovoljne prispevke za pomoč prebivalcem Posočja, ki jih je prizadel katastrofalni potres. Med prvimi, ki so prizadetim priskočili na pomoč, so bili samostojni podjetniki in njihovi delavci iz Veržeja pri Ljutomeru. Pobudo je takoj po potresu dal samostojni podjetnik in kovinar **Marjan Mulec**, ki se je odločil, da bo kupil moko in suhomesnate izdelke in jih s svojim kamionom odpeljal v krajevno skupnost Drežnica v Posočju. Pridružili so se mu tudi **Mirko** in **Nada Hanžekovič** iz Mesarije Hanžekovič, **Karmen Babič** iz Mlina na

Muri, mlinar **Dušan Stajnk** iz Gajševcev in mizar **Anton Marinič**. Z denarnimi sredstvi so akcijo podprli tudi v območni obrtni zbornici v Ljutomeru in Murski Soboti.

Ko je šofer **Andrej Repi** v spremstvu donatorjev s kamionom krenil iz Veržeja proti Drežnici, je bilo na njem več kot 1500 kilogramov moke in preko 400 kilogramov šunk, salam in drugih suhomesnatih proizvodov. Veržejci so po posvetu s pristojnimi v Posočju humanitarno pomoč natančno teden dni po potresu razdelili v vasi Drežniška Raven, kjer je brez strehe nad glavo ostalo največ družin.

T. K.

Pobudo za zbiranje humanitarne pomoči v Veržeju je dal podjetnik in kovinar Marjan Mulec (desno), v Posočje pa je kamion odpeljal šofer Andrej Repi (levo).

Atrakcija pod gradom v Gornji Radgoni

Podjetje Radgonske gorice, ki je v večinski lasti delavcev, bivših zaposlenih in upokojencev, je pred dnevi v Gornji Radgoni odprlo obnovljeno vinsko klet "Pod slapom". Gre za čudovito starodavno klet pod gradom, v kateri so v starih časih čez poletje hranili led, poslej pa bodo v njej vrhunska vina iz Radgonskih gor. Znamenitost kleti je vodni slap, ki izvira na koncu kleti. Ob slapu so uredili prostor za degustacije, ki jih bo podjetje Radgonske gorice odslej organiziralo za domače in tuje turiste. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi prostore v katerih se po stari francoski metodi rojeva odlična radgonska penina.

Po besedah direktorja **Franca Škrubarja** podjetje Radgonske gorice, v katerem je zaposlenih 136 delavcev, gospodari s 300 hektarji vinogradov in 55 hektarji intenzivnih sadovnjakov, poleg tega pa gozdje tudi odkupuje. Letno podjetje proizvede preko 3 milijone litrov janževca in drugih vrhunskih vin ter ustekleniči in proda 180.000 steklenic zlate in 350.000 steklenic srebrne penine. Lani je podjetje ustvarilo 1,6 milijarde tolarjev celotnega prihodka in 80 milijonov tolarjev dobička.

Zaradi dobrega dela in uspešnega poslovanja imajo delavci v podjetju Radgonske gorice plače nad kolektivno pogodbo, prav tako pa podjetje spoštuje

Franco Škrubar: Prenovljena vinska klet s slapom bo prispievala k uspešnemu poslovanju našega podjetja, pa tudi k hitrejšemu razvoju turizma v Gornji Radgoni

vse druge pravice, ki so zapisane v kolektivni pogodbi. Sicer pa so delavci, bivši zaposleni in upokojenci 54-odstotni lastniki podjetja, 23 odstotkov delnic imata dve zadrugi, preostanek pa različni skladi.

Radgonske gorice ta čas ne izvažajo veliko, vendar pa se vstopa Slovenije v Evropsko unijo prav nič ne bojijo, saj njihova penina in druga vrhunska vina dosegajo svetovno kakovost.

T. K.

Na praznovanje 1. maja ob Ivarčkem jezeru je ves nasmejan prišel tudi Matic Tasič, prvi mož Slovenskih železarn, z njim pa Peter Prikržnik, novi šef Metala. Razpoloženja jima ni pokvarila niti roka predsednika močnega sindikata, edinega zaveznika in prijatelja delavcev, ki verjetno kaže, da sedanja pot ni v dobro železarjev.

Humoreska

Letos pravzaprav nisem vedel, ali naj grem na prvomajsko srečanje ali ne, saj sem v zadnjih letih na omenjenih shodih srečal le malo znancev in sodelavcev. Ko smo v Sloveniji ponovno uvedli kapitalistični sistem, je namreč večina mojih znancev nehala proslavljati mednarodni praznik dela, saj so se mnogi odločili, da v novi samostojni Sloveniji ne bodo več delavci, temveč kapitalisti. Za uspešne podjetnike in menedžerje pa se ne spodobi, da bi hodili na delavske shode, kjer udeleženci pijejo pivo in špricerje iz plastičnih kozarcev ter se brez pribora mastijo s kranjskimi klobasami.

Kljub vsemu sem se 1. maja dopoldne vendarle odpravil na tradicionalno delavsko srečanje, ki ga v našem kraju vsako leto organizira Zveza svobodnih sindikatov. Kaj hočemo: stara navada je železna srajca!

Že pri prvi stojnici sem naletel na Boruta, ki je že leta 1990 ustanovil lastno podjetje za trgovino na veliko in malo za vse stvari. "Kaj pa je tebe prineslo! Od kdaj pa podjetniki hodijo na delavska srečanja?" sem ga vljudno povprašal.

"Kaj še nisi slišal, da sem dal svoje podjetje izbrisati iz registra. No, dejansko je šlo v stečaj. Veš, odločil sem se, da bom raje ostal delavec. Zakaj bi si razbijal glavo s poslovanjem, če pa je biti delavec tako lepo!?" Svoje narediš, potem pa imaš mir in lahko delaš, kar hočeš, ali ne?" mi je pojasnil Borut ter naročil dva špricarja v plastičnih kozarcih.

Kmalu se nama je pridružil Alojz, ki je računal, da bo postal kapitalist s pomočjo denacionalizacije. "Pred leti so mi vrnili petnajst hektarjev njiv, ki so jih nacionalizirali mojemu staremu dedku. Ker sem na njih pet let gojil koruzo, sem zabredel v velike dolgove. Pri takšni kmetijski politiki, kakršno vodi naša vlada, se zemlje sploh ne splača imeti. Zato sem zemljo prodal in poplačal dolgove, sedaj pa sem zopet delavec. Ali ni to najlepše!?" je hitel razlagati.

Kdo ve, kaj bi še povedal Alojz, če ne bi pristopil stari znanec Ervin, ki je pred leti ustanovil podjetje za finančni inženiring. "Fantje, nič vam ne bom razlagal. Zaradi finančnega posredovanja sem dvakrat doživel infarkt, poleg tega pa sem dobil še čir na želodcu. V takšnih nestabilnih pogojih, kakršni vladajo na našem finančnem trgu, se ne mislim več ukvarjati s finančnim posredovanjem. Dovolj mi je stresov! Zato bom zopet postal delavec?"

Pri četrtem špricerju se nam je pridružila Metka, ki se je pred leti poročila z bogatim podjetnikom iz Avstrije, zato ji ni bilo treba več delati. "Zdravo, stara družba!" je rekla veselo. "Pred dnevi sem se ločila od tistega nemarnega dedca iz Avstrije. Mislim si je, da si lahko pri meni dovoli vse, ker je bogat. Zato sem ga poslala tja, kamor si zasluži, sama pa sem začela delati. Sedaj sem zopet sam svoj človek!"

Naša vesela družbica pa se je še naprej širila. Najprej je prišel Peter, ki je želel narediti kariero kot politik v večstrankarskem sistemu, vendar si je na zadnjih volitvah opekel prste. Odtlej je zopet delavec. Potem je prišla Mira, ki je bila toliko časa menedžerka v zasebnem podjetju, dokler ga ni spravila v stečaj. Sedaj dela in odplačuje stare dolgove. Prišla je tudi Milica, ki je hotela kot manekenka obogateti v Italiji, vendar pa se je iz tujine vrnila samo z dvema ljubkima hčerkicama. Sedaj dela, da ju lahko preživlja. Potem so prihajali še drugi, ki so govorili, da bodo tudi oni ponovno postali delavci, ker je to tako lepo!

Ko sem proti večeru že malce v rožicah hlačal proti domu, sem ugotovil, da mi očitno vsa ta leta ni bilo tako hudo, kot sem mislil, saj sem bil vseskozi delavec in se tega nisem sramoval. Veliko huje je bilo tistim, ki so se pehali, da bi postali kapitalisti, saj so očitno menili, da bomo v Sloveniji imeli takšen kapitalizem, kjer bomo vsi bogati kapitalisti, delavcev pa sploh ne bo več.

Ko sem končno prišel domov, sem povprašal ženo: "Draga žena! Vsi moji znanci, ki so želeli postati kapitalisti, so ponovno delavci. Kdo pa bo potem v našem sistemu sploh postal bogat kapitalist? Ali to pomeni, da bo kapitalistični sistem v Sloveniji propadel?"

"Tebi se pa vidi, da si zopet našel svojo staro klapo!" je rekla žena. "Sedaj pa pojdi lepo spat in si ne beli več glave s kapitalističnim sistemom, saj je v zvezi s tem vse jasno. Če bodo naši politiki in gospodarstveniki še naprej vodili takšno gospodarsko politiko kot doslej, bo v Sloveniji tako, kakor je od nekdaj bilo: Kapitalisti pri nas bodo tujci, Slovenci pa bomo v glavnem delavci!"

Iz dnevnika delavca Jožeta

Lepo je (zopet) biti delavec!

DELAVSKO PUNKERSKA UNIVERZA

Projekt financira in strokovno podpira Opus Society Institute, Slovenija in Mirovni inštitut, Ljubljana.

The Peace Institute
A non-profit, private institution conducting fundamental and applied researches on nonviolence, conflicts, peace and security.

Mirovni inštitut

Center za teoretske in aplikativne raziskave s področja (ne)mirnosti, konfliktov, miru in varnosti.

**1. letnik, 1998
REVOLUCIJA**

NASVIDENJE V NASLEDNJI REVOLUCIJI!

maj - junij, 1998

turistična
agencija

ATRIS

BORZA SINDIKALNEGA TURIZMA

STALNO BORZNO SPOROČILO

ATRIS – BORZA SINDIKALNEGA TURIZMA, Ljubljana, Dalmatinova 4, sprejema ponudbe prostih počitniških možnosti, posreduje proste zmogljivosti, organizira zamenjavo, nakup ali prodajo počitniških objektov, stanovanj, bungalovov, prikolic in drugih možnosti. Pišite nam ali telefonirajte na 061/131-00-33, int. 384, 385, 061/326-982 ali 322-975; naš telefaks je 061/326-982 ali 317-298, žiro račun 50101-601-92077 – Atris. Poslovni čas za stranke vsak delovnik od 9. do 16 ure.

A. POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI, KI VAM JIH NUDIMO

BOHINJSKO JEZERO: – dve alpski počitniški hišici za po 6 oseb – kuhinja, kmečka dnevna soba, 3 spalnice, kopalnica – 100 m od jezera – cena 9.680 SIT na dan, vikend (od petka do nedelje) 18.500 SIT, upokojenci imajo 10-% popust

POKLJUKA: – počitniški dom MK, dve in štiriposteljni apartmaji, cena 7.600,00 oz 9.000,00 SIT dnevno, turistična taksa ni vključena – brunarica MK, dva povezana apartmaja za skupno 8 oseb. Cena za najem celotne brunarice je 18500,00 SIT dnevno, turistična taksa ni vključena

PLANICA: – počitniški dom – sobe, etažni TWC, polpenzion 3.600,00 SIT dnevno

ROGLA: – apartmajska hiša, apartmaji za 4 do 6 oseb, manjši za 2 do 4 osebe, cena od 8 250,00 do 11.600,00 SIT, odvisno od sezone in velikosti. apartmaja. Domača ponudba Pohorja pa je le dopolnitev prijetnim večerom.

KOSTEL OB KOLPI: – počitniška hiša za 6 oseb, termini vse leto, cena najema je 6.300,00 SIT

KRANJSKA GORA: počitniški dom – tri-, štiriposteljne sobe, TWC, polpenzion 4.000,00 SIT dnevno, otroci do 7 let 30 % popust;

– Porentov dom, polpenzion 4 100,00 SIT, otroci do 7 let imajo 50 % popusta

– garsonjera za 4 osebe – cena 3.800,00 SIT dnevno

ČATEŽ: – hišice za 5 oseb, bogata oprema, cena od 7.800,00 SIT dnevno

– kontejner s prizidano sobo, za 4 osebe – 3.900,00 SIT dnevno. kopalniške karte niso vključene

PTUJSKETOPLICE: – apartma za 2-5 oseb. Cena od 9.200,00 do 10 500,00 SIT. Končno čiščenje 3 500,00 SIT

POREČ – hotel Neptun: – polpenzion 6.200,00 SIT na osebo dnevno

PIRAN: – dvo- in štiriposteljni apartmaji, cena 6.800,0 oziroma 8 300,00 SIT dnevno

NOVIGRAD: – trisobno stanovanje, 5800,00 SIT dnevno.

BARBARIGA: – enosobno stanovanje za 4 osebe, 4.300,00 SIT dnevno

ROGLA: apartma za 4 osebe, najem od 15. maja do 18. decembra 500.000,00 SIT

B. SINDIKALNI IZLETI

Sindikalne organizacije ali kar tako oblikovane skupine vabimo, naj nam posredujejo svoje želje za družabni ali strokovni izlet ali potovanje po domačih krajih ali v tujino. Možnost plačila v 3 obrokih

Sindikalni izlet v POSOČJE: – Most na Soči, košilo na rečni ladji, Kobarid - muzej 1. svetovne vojne na povratku ogled Vipavske kleti, pokušina vin in zabavni večer

POLJANSKA DOLINA: – obisk in ogled Škofje Loke, ogled dvorca Ivana Tavčarja in kulturnega programa, ogled vasi Volče in razstave starih fotoaparatorov, v Suši priprava večerje ob vašem sodelovanju "spretnih" gostov, cena 3.200 SIT – brez prevoza

IDRIJA: – enodnevni izlet v Antonijev rov rudnika živega srebra, Kobarid muzej 1. svetovne vojne, prelaz Vršič, Kranjska Gora – pojedina in zabava

VIPAVSKA DOLINA: – enodnevni izlet: Kostanjevica, Štanjel, Križ, Lipica, kosilo, Vipava –, ogled Vipavske kleti, degustacija in večerja z zabavo.

BELA KRAJINA: – ogled Metlike – pokrajinski muzej, muzej gasilstva na Slovenskem in vinska klet, obisk več domačij s prikazom domače obrti, popoldne obisk kmečkega turizma – pojedina in zabava

SLOVENSKO MORJE: – z obale, na in pod morjem – Strunjan, pomorski muzej v Piranu, ogled morskega življenja skozi stekleno dno posebne ladjice, picknic v Strunjanu – pojedina in zabavni orkester

DUNAJ – BUDIMPEŠTA: – 4 dni, vožnja od Dunaja do Budimpešte po Donavi, ogledi mest in zabavni program ob večerih. Osnovna cena 48.500,00 SIT – prevozi, 3x nočitev z zajtrkom, hidrogliner. Za ogled se dogovorimo

GRAD HERBERSTEIN V AVSTRIJI: v bližini Gradza – enodnevni sindikalni izlet (živalski vrt z 600 živalmi, botanični vrt in bogata kulinarčna ponudba). V spomladanskem času čudovit enodnevni izlet na Avstrijsko Štajersko, cena od 10 200,00 do 14.500,00 SIT za osebo.

EGIPT: križarjenje po Nilu, za skupine, 8 dni; odhodi 05.06. in 26.06. Cena 165.000,00 / 20 oseb.

G. ZAMENJAVA ALI PRODAJA POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI

Enosobno stanovanje za 5 oseb na otoku Pagu zamenjamo za ustrezno enoto v slovenskih zdraviliščih. Možna je tudi medsebojna zamenjava posameznih terminov.

BOHINJ - ZOIZOVA PLANA - prodamo počitniško enoto. Pokličite ATRIS

Kupimo počitniško prikolico Adria 310 do 380, ponudbe pošljite na Atris

V Stari Fužini ali Fiesi, Strunjanu ali Luciji kupimo počitniško garsonjero

PRODAMO: počitniški kontejner v Čatežu. Pokličite ATRIS.

CENEVELJAJO PREVILOMA ZATEKOČI MESEC.

H. POČITNICE IN DOPUSTI 1998

NOVIGRAD - KASTANJA, bungalovi za 4 osebe z mini kuhinjo, dvema spalnica in TWC; hišice za 4 osebe, 7 ali 10 dni, cene - predsezona /do 20. 06./ 6.300,00 SIT, sezona 9.200,00 SIT.

PORTOROŽ - SEČA: sobe ali apartmaji za 2 do 4 osebe, polpenzion 4.600,00 SIT
SAVUDRIJA - RAVNA DOLINA - vikend hiša opremljena za do 7 oseb, v juniju 7.2000,00 po 20. 06. pa 10.800,00 SIT.

Atris sprejema naročila sindikalnih organizacij za organizacijo dopustov v Sloveniji in ob celotni Jadranski obali. Pravočasni dogovor o zakupu: nižja cena in plačilo na več obrokov!

Naročite katalog!

Metod Zalar, direktor borze

C. REZERVACIJE AVIONSkih ALI LADIJSKIH VOZOVNIC**D. POSEBNA POSLOVNA POTOVANJA**

Organiziramo ob pripravi vašega osebnega programa.

E. SEJMI

BIRMINGHAM: – IFSEC in FIREX, sejem požarne varnosti, od 11. do 14. maja, odhod 11. maja, cena 135 300,00 SIT

BASEL: – WORLDIDAC 98, sejem in razstava Vse za šole in šolarje ter pedagoge, enodnevni avionski obisk sejma, cena 47 000 SIT.

F. RAZPISANA POTOVANJA

ABU DHABI, DUBAI: – posebno kvalitetno potovanje 7 dni v mesecu maju. VRHUNSKI HOTELI.

Zveza Svobodnih sindikatov Slovenije organizira izobraževalna seminarja

SINDIKAT IN DELAVSKO DELNIČARSTVO V GOSPODARSKIH DRUŽBAH

Cilj seminarja: Cilj izobraževalnega seminarja je pridobitev znanj s področja notranjega lastništva, s poudarkom na organiziranju in delovanju notranjih delničarjev.

Namembnost: Seminar je namenjen sindikalnim zaupnikom, članom svetov delavcev, delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb, notranjim delničarjem ter drugim predstavnikom posameznih ravni organiziranosti ZSSS.

Seminarja se lahko udeležijo člani sindikatov, ki so združeni v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

Čas: 1. in 2. junij 1998

Kraj: Sindikalni izobraževalni center Radovljica, Gradnikova 1

PROGRAM SEMINARJA

Ponedeljek, 1. junij 1998

Od 9.00 do 9.15 ure

UVOD V SEMINAR: Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri Svetu ZSSS.

Od 9.15 do 12.30 ure

Tema I: NOTRANJE LASTNIŠTVO

- sedanji trendi in dejavniki razširjanja delničarstva zaposlenih
- prednosti delničarstva zaposlenih
- nove vloge v podjetju
- sindikat, svet delavcev in delavski direktor v podjetjih v lasti zaposlenih
- pravice in odgovornosti zaposlenih lastnikov

Tema II: ORGANIZIRANJE NOTRANJNH DELNIČARJEV

- interesne skupine po opravljenem lastninjenju
- izkušnje in načini organiziranja notranjih delničarjev v Veliki Britaniji (pomen trustov)

Od 12.30 do 13.30 ure: odmor. Od 13.30 do 17.00 ure

Tema III: DELNIŠKI SPORAZUM

Tema IV: NOTRANJITRG DELNIC

- udeleženci trgovanja
- način in pravila trgovanja
- določanje cene delnic
- financiranje in likvidnost notranjega trga delnic

Tema V: IZOBRAŽEVANJE IN KOMUNICIRANJE V PODJETJUV LASTI ZAPOSLENIH

- komunikacijski sistem v podjetju (oblike, mediji, udeleženci)
- kontinuirani proces izobraževanja (vsebine, načini, izvajanje)

Predavateljica: mag. Aleksandra Kanjuo-Mrčela, raziskovalka na Inštitutu za družbene vede pri FDV

Torek, 2. junij 1998

Od 9.00 do 12.15 ure

Tema VI: ABECEDA DELNIČARSTVA

- oblike gospodarskih družb
- delniška družba (pravna definicija, oblike, organizacija, organi in pristojnosti, ustanovitev in prenehanje)
- delnica (vrste, vrednost, trgovanje)
- delničar (pravice, odločanje)

Tema VII. ABECEDA RAČUNOVODSTVA

- računovodska poročila - kako jih beremo in kaj nam povedo
- izkazi stanja, uspeha in finančnih tokov

Predavateljica: dipl. oec. Nadja Cvek, direktorica Zavoda za lastništvo za poslenih - DEZAP

Od 12.15 do 13.30 ure: odmor. Od 13.30 do 16.45 ure

Tema VIII: STRATEGIJA ZSSS DO DELAVSKEGA DELNIČARSTVA

Tema IX: ORGANIZIRANJE IN DELOVANJE NOTRANJEGA DELNIČARSTVA, S POUČENJEM NA NALOGEH SINDIKATA

Tema X: DELOVANJE SKUPŠČINE DELNIČARJEV

Predavatelj: Brane Mišič, član Predsedstva Sveta ZSSS

Metode dela: predavanja, razprave, igra vlog

Prijave za seminar, na izpolnjeni prijavnici, pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana najkasneje do 25. maja 1998. Seminar bomo izvedli, če bo najmanj 20 prijav, če pa bo prijav več, bomo preostale prijavitelje uvrstili na naslednji seminar. **Kotizacija za seminar, ki vključuje tudi strokovno gradivo, znaša 17.500,00 SIT za posameznega udeleženca.** Prijavnici za seminar je treba priložiti tudi potrdilo o plačani kotizaciji. Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila dodatno pripišite "Seminar I" sklic na številko 05. Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je to treba navesti pod ustrezno rubriko v prijavnici. Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (cena polnega penziona v dvoposteljni sobi je 6.550 SIT). Dodatna pojasnila v zvezi s tem seminarjem lahko dobite pri Vandji Rešeta, na tel. št. 061/316 489 ali Jožici Anžel na tel. št. 061/13 10 033 int. 281 in 061/316 489.

Vodja izobraževanja pri Svetu ZSSS:
VANDA REŠETA

ORGANIZACIJA SISTEMA SOUPRAVLJANJA*

Namembnost seminarja: Ta seminar je namenjen članom svetov delavcev, delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb in sindikalnim zaupnikom ter profesionalnim predstavnikom vseh ravni organiziranosti ZSSS. Udeleženci seminarja morajo biti člani sindikatov, ki so združeni v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

Čas: 26. in 27. maj 1998

Kraj: Sindikalni izobraževalni center Radovljica, Gradnikova 1

PROGRAM SEMINARJA

1. dan: torek, 26. maj 1998, od 10.00 dalje

Uvod v seminar: Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri Svetu ZSSS

Tema I: Vloga in vpliv organov soupravljalne strukture v okvirih participativne organizacije

Tema II: Svet delavcev kot osrednji organ sistema soupravljanja in njegova organiziranost

2. dan, sredo, 27. maj 1998, od 9.00 dalje

Tema III. Nadzorni svet in integralna vloga delavskih predstavnikov v sistemu razmerij med kapitalom in delom

Tema IV. Sistem razmerij delavskega direktorja pri vzdrževanju in razvijanju sodelovanja med kapitalom in delom

Zaključna razprava: Identifikacija akutnih problemov, možnih rešitev in trendov v organizaciji sistema soupravljanja.

Strokovna izvajalca: dr. Zvonka Šarman, dipl. oec., svetovalka za organizacijo in upravljanje - Inštitut za razvijanje organizacijskih sistemov - "IROS" d.o.o., Ljubljana in Milan Utroša, član predsedstva Sveta ZSSS.

Metode dela: predavanje, razprava, obravnava konkretnih primerov
Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana, najkasneje do 18. maja 1998

Seminar bomo izvedli, če bo 20 prijav, v kolikor bo prijav več, bomo preostale prijavitelje uvrstili na naslednji seminar.

Kotizacija za seminar znaša 20.000 SIT za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno obsežno strokovno gradivo). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.

Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila dodatno pripišite "Seminar V.", sklic na številko 10".

Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je treba to navesti pod ustrezno rubriko v prijavnici.

Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (polni penzion v dvoposteljni sobi je 6.550 SIT).

Odgovore na dodatna vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandji Rešeta na telefonski številki 061/316 489 in pri Jožici Anžel na telefonski številki 061/13 10 033, int. 281 ali 061/316 489.

Vodja izobraževanja pri Svetu ZSSS:
VANDA REŠETA

* Prijavnico za izobraževalni seminar ORGANIZACIJA SISTEMA SOUPRAVLJANJA smo objavili v prejšnji številki Nove Delavske enotnosti.

PRIJAVNICA za seminar SINDIKAT IN DELAVSKO DELNIČARSTVO V GOSPODARSKIH DRUŽBAH 26. in 27. maja 1998 v SIC Radovljica, Gradnikova 1.

Ime in priimek: Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Naslov doma:

Zaposlitev, naziv in naslov družbe:

- delovno mesto:

Član sindikata dejavnosti Slovenije:

Član sveta delavcev: DA NE

Delavski predstavnik v nadzornem svetu: DA NE

(naziv in sedež družbe):

Sindikalni zaupnik: DA NE

Drugo(navedite):

Telefonska številka: - doma: - v službi:

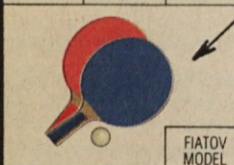
Opomba: Med seminarjem bo udeleženec nastanjen v SIC Radovljica: DA NE

Žig in podpis odgovorne osebe:

Nova Delavska enotnost	HRIBOVJE NA UKRAJINSKEM POLOTOKU KRIMU	ZBIRANJE JAVNEGA MNENJA	OSEBA KI POTUJE Z DVIGNJENIM PALCEM	PISA	MESTO NA ZAHODNEM TIROLSKEM	ALKALOID V ZELENEM KROMPIRJU	
RDEČKAST POLDRAG KAMEN							
KRHKA BELA KOVINA (Sb)							HIŠA S PETIMI STANOVANJI
BALETNIK OTRIN				STEBER			
OKQLICA SEŽANE				ITALJANSKI DIRIGENT (Alberto)			
1							

Avtor: Marko Bokalič	NEMSKI PESNIK IN DRAMATIK (Friedrich von)	TEKMOVALKA V KATEGORIJI DEKLIC	TV ZASLON	VLEČENJE	ENAKI ČRKI	NEZNANKA V ENAČBI	SL. SAHIST (Marko) AVSTRIJSKI DROBIŽ	2				SUKANEC						
OPERETA										ITALJANSKI PESNIK IZ 16. STOLET. (Pietro)								
KOLESARSKI KROS										GLASBENIK SOSS	ZAMBUŠKI TEKAC (Samuel)	JUGOSLOV. DENAR						
BOGINJE: EVNOMIJA DIKA IN EJRENA					MEDLA SVETLOBA					ENOTA ZA JAKOST EL. TOKA								RADO ČASL
MOŽ ŠPAN. PRINCESE CRISTINE (rokometas)					LEŽEČA PISAVA					IRIDIJ								NEKDANJI IT. PREMIER (Giulijano)
MILANSKO LETALIŠČE						TROPSKI KOMAR						PLJAČA IZ RIZA						
						EVA LONGYKA						PREDELOVALEC MLEKA						
						VNETJE ŠARENICE												MADEV V GIBANICI
						MUZA LJUB. POEZIJE												PRIPIS
LOJZE ROZMAN			BRIGA							TV NOVINAR (Aleks)	NAS ŠPORT. DNEVNIK							VODR V STANOVANJE
			TRSKA								DEDNI ZAKUP							DIVJA RACA (pesniško)
IZGNANSTVO						SITARSTVO												
						VOTEL PODOLGOV. PREDMET												
KRSTICA										REZANJE BESED V NEMŠČINI								REKA V ROMUNIJI
																		STREŠNA KRITINA
										AIR FRANCE		SOL KROMOVE KISLINE	RENIJ					OLEG VIDOV
												HRV. FIZIK IN PISATELJ (Ivan)						VODNO MITOLOŠKO BITJE
										POGREŠEK				SL. POLITIK IN ALPINIST (Henrik)				
														VRTEC				

FIATOV MODEL

3																		
4																		
																		MARIBORSKI NOGOMETAS (Matjaz)
																		FORDOV MALČEK
										ALBERTO TOMBA			GRŠKI JONSKI OTOK					

MARIBORSKI NOGOMETAS (Matjaz)

Nagradna križanka št. 17

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 17:

- 1:
- 2:
- 3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljeno na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – Svet, Dalmatinova 4, Ljubljana. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do ponedeljka, 18. maja letos.

Pravilna rešitev gesel iz 15. številke Nove Delavske enotnosti:
 1. DIŠEČA, 2. PELARGONIJA, 3. ŽAJBELJ, 4. RMAN.
 Nagrado 5000 tolarjev prejme **Dragica Sorec**, Heroja Staneta 7, 3310 Žalec.
 Nagrado bomo poslali po pošti.

SALOMONOV

UGANKAR

IZHAJA VSAK PETEK!
BOGATE NAGRADE!